

Dette dokumentet er eit verktøy for tenestene, sakshandsamarar og tildelingsnemnd i handsaming og vurdering av melde behov og søknader, til å ta avgjerd om eventuell tenesteyting.

Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester

Ferdigstilt 01.09.2019

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester				
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 1 av 46

INNHold

1.0 INNLEIANDE DEL	2
1.1 OMSORGSTRAPPA / LEON –PRINSIPPET	2
HELSE – OG OMSORGSTRAPPA.....	2
1.2 TILDELING AV TENESTER.....	3
1.3 TENESTENE OG EININGAR INNAN HELSE- OG OMSORGSTENESTA	5
ORGANISASJONSKART	5
1.4 HANDSAMING AV KLAGER.....	6
2.0 TENESTER I HELSE- OG OMSORGSSEKTOREN.....	9
2.1 HELSETENESTE I HEIMEN	9
2.2 PERSONLIG ASSISTANSE, PRAKTISK BISTAND OG OPPLÆRING:	11
2.3 BRUKARSTYRT PERSONLEG ASSISTANSE (BPA).....	13
2.4 MATOMBRINGING.....	15
2.5 TRYGGLEIKSALARM	16
2.6 VARSLINGS- OG LOKALISERINGSTEKNOLOGI.....	17
2.7 GPS OG ANNA LOKALISERINGSTEKNOLOGI	19
2.8 DAG-AKTIVITETSTILBOD	21
2.9 RE-/ HABILITERING UTANFOR INSTITUSJON/ BUSTAD	22
2.10 STØTTEKONTAKT – TRENINGSKONTAKT- FRITIDSKONTAKT	24
2.11 PÅRØRANDESTØNAD-OMSORGSSTØNAD	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
2.12 PERSONLEG ASSISTANSE/TILSYN- BARN OG UNGE 0-18 ÅR	29
2.13 FORSKRIFT OM TILDELING AV LANGTIDSOPPHALD I SJUKEHEIM ELLER OMSORGSBUSTAD MED BEMANNING GJENNOM DØGNET	31
2.14 ANNA KOMMUNAL BUSTAD SOM IKKJE ER OMSORGSBUSTAD	32
2.15 OMSORGSBUSTAD	34
2.16 DAG ELLER NATTOPPHALD I INSTITUSJON.....	36
2.17 TIDSAVGRENSA OPPHALD/KORTTIDSOPPHOLD: UTREDNING, BEHANDLING, RE-/ HABILITERING, ANNA, AVLASTNING OG AKUTT-/STRAKSHJELP.	38
2.18 LANGTIDSOPPHALD I INSTITUSJON.....	41
3.0 KLAGEORDNING ETTER PASIENT OG BRUKERRETTIGHETSLOVEN	43
3.1 KLAGE ETTER PASIENT OG BRUKARRETTIGHETSLOVEN	44
3.2 KLAGEORDNING INTERNT I KOMMUNEN	45

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 2 av 46

1.0 INNLEIANDE DEL

FØREMÅL

Dette dokumentet er eit verktøy for tenestene, sakshandsamarar og tildelingsnemnd i handsaming og vurdering av meldt behov og søknader, til å ta avgjerd om eventuell tenesteyting.

PRIORITERING

Tildeling av tenester er fordeling av knappe ressursar og må gjerast ut ifrå fleire element som:

- Rett til nødvendig helsehjelp
- Rimeleg nytte/ kostnads forhold
- Solidaritet og likeverd
- Ressursar og organisering

KONSEKVEN SAR

Dette dokumentet vil ha avgjerdande innverknad på omfang og kostnad knytt til tenestetildeling.

1.1 OMSORGSTRAPPA / LEON –PRINSIPPET

I følgje samhandlings reforma skal vi vende tenester til større grad av førebygging og hjelp til sjølvhjelp. Det gjeld tenester som tilrettelegging av eigen heim, hjelpemiddel, dagtilbod, rehabilitering, praktisk bistand, helsehjelp, avlastning og omsorgsbustader.

HELSE – OG OMSORGSTRAPPA

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Nivå 5	Nivå 6	Nivå 7
Førebyggjande heimebesøk	Tryggleiks- alarm og anna varslingsteknol ogi	Omsorgs- stønad	Heime- tenester	Korttids- opphald i institusjon	Omsorgs- bustad med bemanning deler av døgnet	Langtidsplass i institusjon
Informasjon om tenester og trenings- og aktivitets-tilbod, helsefremjande arbeid.	Mat- ombringing	Støtte- kontakt	Trygde- bustad/ Omsorgs- bustad	Avlastnings- opphald i institusjon		Omsorgs- bustad med bemanning gjennom heile døgnet
Hjelp til tilrettelegging i eigen heim	Opplæring i bruk av hjelpe- middel	Dagtilbod / transport	Avlastning utanfor institusjon	Rehabiliter- ingsopphald		
Formidling av hjelpemiddel						

Nivå 1:

Informasjon og rettleiing er viktig for at den einskilde skal kjenne rettane sine og for å orientere seg i kva tilbod helse og omsorgstenesta kan gi. Informasjon om tenestetilbodet/ trenings- og aktivitetstilbod Stryn kommune kan gje er lett tilgjengeleg på internettsider, på servicetorget, gjennom førebyggjande

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 3 av 46

heimebesøk og ute i einingane. I tillegg har tilsette ei informasjonsplikt ovanfor brukarane. Rettleiing, lærings og mestringstilbod, tilrettelegging med hjelpemidlar og utstyr kan vere det som skal til for å gje auka grad av mestring og dermed førebygge behov for andre tenester. Helsefremjande arbeid gjennom m.a. Frisklivssentralen

Nivå 2:

Tryggleiksalarm og anna varslings teknologi kan vere eit godt tiltak for å trygge dei som er engsteleg for å bu aleine heime, har ustabil sjukdom eller er ustø og har lett for å ramle. Matombringning kan vere eit førebyggjande tiltak for å sikre god ernæringsstatus. Opplæring i bruk av hjelpemidlar vil kunne gje auka eigenmestring og unngå eit hjelpebehov. Kvardagsrehabilitering bør også vurderast.

Nivå 3:

Omsorgsstønad, støttekontakt og dagaktivitetstilbod er tenester som bidreg til at fleire kan å bu heime lengre.

Nivå 4:

Når ein har nådd dette nivået har bistandsbehovet vorte så stort at ein må inn med heimetenester i form av kvardagsrehabilitering, heimesjukepleie, praktisk bistand til daglege gjeremål og personleg hygiene, her under opplæring. Alternativt bytte til meir egna bustad. Avlastningstiltak utanfor institusjon er også eit tiltak.

Nivå 5:

På dette nivået er det ikkje lenger nok å yte kun bistand i eigen heim. Korttidsopphald kan ha ulike føremål og vere eit ledd i rehabilitering, behandling eller for å vurdere rett omsorgsnivå framover. Avlastningsopphald er eit tiltak for å gje høve til ferie og fritid for personar som har omfattande omsorgsoppgåver i heimen.

Nivå 6:

Omsorgsbustader som er bemanna deler av døgnet. Gjeld pr. i dag tenestene for Funksjonshemma

Nivå 7:

Omsorgsbustad med bemanning gjennom heile døgnet og langtids plass i institusjon. Dette er meint for svært pleietrengande og for demente som ikkje lenger fungerer i eigen heim. Det er ein føresetnad at andre tenester er prøvd eller vurdert fyrst.

1.2 TILDELING AV TENESTER

SØKNAD OM TENESTER

Ein søknad kan vere både munnleg og skriftleg. Mange vert meldt til kommunen etter sjukehusinnlegging, andre via fastlege, nettverk eller andre.

Søknad skal sendast til Stryn kommune, Tonningsgt 4, 6783 Stryn eller til sakshandsamar.

Sakshandsamar greier ut søknaden og tildelingsnemnd saksbehandlar og gir tilråding til avslag eller vedtak om tenester.

SAKSHANDSAMING

Sakshandsamingsreglane om enkeltvedtak i forvaltningslova (Fvl. kap. IV og V), gjeld tildeling og avslutning av tenester som fell inn under Helse- og omsorgstenesteloven § 3-2 første ledd nr.6 bokstavane a til d, 3-6 og 3-8.

Dette gjeld følgjande tenester:

- 1) Helsetenester i heimen
- 2) Personleg assistanse, praktisk bistand og opplæring samt støttekontakt.
- 3) Plass i institusjon
- 4) Avlastningstiltak
- 5) Omsorgstønad

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 4 av 46

- 6) Brukarstyrt personleg assistanse
- 7) Varsling og lokaliseringsteknologi

Det er krav om vedtak dersom tenesta er forventa å vare *lengre enn to veker*. Dersom det er eigenbetaling for tenesta, skal det føreligg vedtak frå oppstartsdato for tenesta.

Det er for fleire kommunale tenester ikkje krav til enkeltvedtak. Det er likevel å forvente at det finnes ein skriftleg grunngjeving i journal for ein eventuell avgjerd om tenesteyting eller ikkje. Ei slik avgjerd kan også klagast på og må derfor grunngjevast ved eventuell oversending til Statsforvaltaren.

Eksempel på desse tenestene er:

- Individuell plan
- Personleg koordinator
- Lærings og mestringstilbod
- Habilitering eller rehabilitering
- Oppfølging frå fastlegen eller helsestasjonen
- Korte opphald i institusjon under 14 dg. – (Merk. *Alle har krav på betalingsvedtak*).

KOMMUNAL SKJØNNSUTØVING

1. Når ein person har rettskrav på nødvendige kommunale tenester, betyr det ikkje at ein har rettskrav på ein bestemt type teneste. Til dømes har ein ikkje krav på ein institusjonsplass dersom kommunen kan gje forsvarleg hjelp i heimen.
2. Kommunen skal samarbeide med og ta omsyn til søkjar sine ønskjer og synspunkt.
3. Kva tenester som kommunen pliktar å gje kjem fram i § 3-2, og det vil vere naturleg at teneste tilbodet gis med utgangspunkt i denne lista punkt 1-7 over.
4. Kommunen kan og ta omsyn til og vektlegge økonomiske og administrative forhold og ta omsyn til eigen ressurs- og personalsituasjon ved val av tildeling av type tenester og organisering av desse

VEDTAK OM EIGENANDEL ETTER FORSKRIFT OM KOMMUNALE HELSE- OG OMSORGSTENESTER

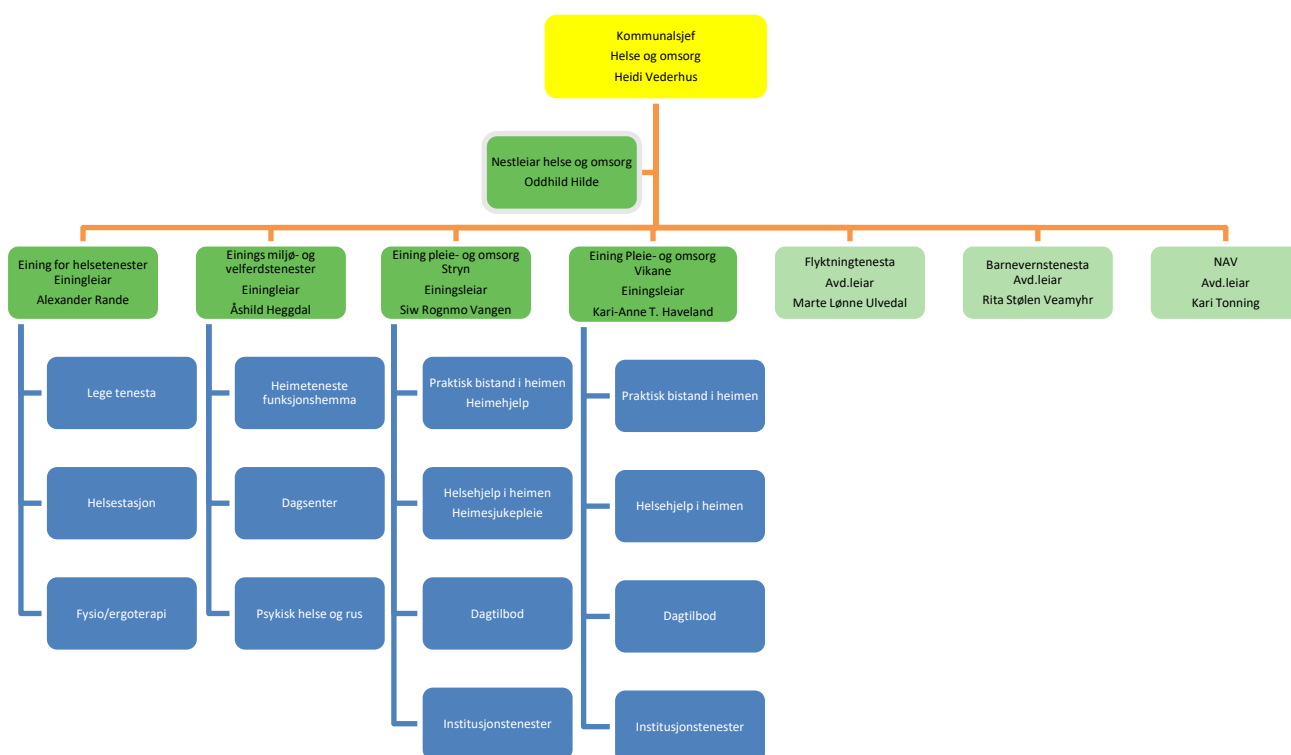
Stryn kommune velger å handsame avgjerd om eigenandel etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstenester saman med vedtak som tildelte tenester.

Ved årleg endring i betalingsattsar vert det årleg sendt vedtak om oppdatering av betalingsattsane som er omfatta av forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstenester.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 5 av 46

1.3 TENESTENE OG EININGAR INNAN HELSE- OG OMSORGSTENESTA

ORGANISASJONSKART

DEI ULIKE EININGANE I SEKTOREN:

Psykisk helse og rus

Gjev tenester til innbyggjarar med ulike former for psykiske vanskar og rusproblem. Kontor i Sætrevegen 4. Driftar dagaktivitetstilbod. Yt helsetenester (psykisk helsehjelp) og personleg assistanse i heimen.

Fysio- og ergoterapitenesta

Driftar tenester ut mot skular, barnehagar, omsorgssenter, heimetenestene og ellers innbyggjarane i kommunen.

Fysioterapi individuelt og i grupper, ergoterapi, førebygging, frisklivssentral, re- og habilitering. Kontor på Stryn omsorgssenter.

Legetenesta

Fastlegar og Legevakt. Kontor i Sætrevegen 4, Legevakt i interkommunalt samarbeid ved sjukehuset på Nordfjordeid.

Kommunale oppgåver innan smittevern, helsestasjon, akuttberedskap, legetilsyn institusjon.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 6 av 46

Kommunale kjøkken

Held til ved Stryn og Vikane omsorgsenter. Lagar og leverer mat til institusjonar, omsorgsbustader og heimar.

NAV Stryn

Har kontor på Stryn torg. Arbeids- og velferdsforvaltning.

Omsorgsbustader

Omsorgsbustader ved Stryn og Vikane omsorgsenter og ved Olden helsetun.
Omsorgsbustader med bemanning tilgjengeleg heile døgnet ved Stryn omsorgsenter

Stryn og Vikane omsorgsenter

Institusjonsplassar: Korttidsplassar, rehabiliteringsplassar, avlastningsplassar for vaksne og skjerma eining for demente.

Tenester for funksjonshemma

Yter tenester til menneske med utviklingshemming i private bustader og i omsorgsbustader med ulik grad av bemanning knytt til. Formidlar støtte- og treningskontakter

Består av Bøabakkane, Sentrum, Kvernhusgrenda, Arnliotbakken og Sætrevegen 4 samt avlastningsbustad. Lokalisert hovudsakleg i Stryneområdet.

Heimeteneste

Yter tenester: Helsetenester i heimen, Personleg assistanse, praktisk bistand og opplæring, omsorgsløn, matombringning, brukarstyrt personleg assistanse, varsling og lokaliseringsteknologi(m.a. trygghetsalarm), personleg koordinator og individuell plan. I tillegg bemannar dei omsorgsbustadane Symra og Kvisten. Har kontor ved Stryn og Vikane omsorgsenter

Koordinerande eining

Personar som har behov for langvarige og koordinerte tenester – kan be om Individuell plan og koordinator. Koordinerande eining er sett saman av medlemmar frå ulike einingar i tenestene i kommunen. Henvending om koordinator og individuell plan skal gå til einingsleiarar eller koordinerande eining. Koordinerande eining har mynde til å bestemme kva for teneste/avdeling som skal oppnemne koordinator, og kva tenester/avdelingar som må gjere vurdering av brukar i høve individuelle og tilpassa tverrfaglege tenester innanfor dei økonomiske rammene som Stryn kommunestyre har vedteke. Kommunen nyttar elektronisk Individuell plan, Sampro som verktøy.

Eksterne avdelingar

Stryn kommune er del av eit interkommunalt samarbeid og samarbeider med fleire Nordfjordkommunar om ØHD(øyeblikkeleg hjelp dogn) plasser, legevakt og psykologtenester. Tenestene er lokalisert i Eid kommune

1.4 HANDSAMING AV KLAGER

Lov om kommunale helse- og omsorgstenester (helse- og omsorgstenesteloven (khol) vart sett i verk 1 januar 2012 Pasient og brukarrettigheter knytt til helse og omsorgstenester er samla i pasient- og brukarrettighetsloven (Pbrl).

Vi har eit felles regelverk og felles klage- og tilsynsinstans.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 7 av 46

Klageveg

Klagen skal sendes til den sakshandsamaren i kommunen som har handsama saka jf. Pbrl § 7-2 og prinsippet i forvaltningslova § 32 første ledd bokstav a.

Sakshandsamaren si oppgåve

Sakshandsamar skal undersøkje grunngevinga klagen byggjer på og greie ut saka på nytt. Klagesaka vert lagt fram for nemnda som kan imøtekome klagen, endre eller oppheve vedtaket. Vert det ikkje gjeve medhald i klagen, skal klagen snarast sendast til Statsforvaltaren. Saka skal då innehalde alle dokument i saka, samt nemnda si eiga vurdering av klagen. Sjølv om det vert gjeve delvis medhald i klaga, skal den sendast til Statsforvaltaren for endeleg avgjerd.

Statsforvaltaren si oppgåve

Statsforvaltaren kan prøve både rettsforståing og skjønnsutøving i den kommunale sakshandsaminga. Sakshandsamingstida hos Statsforvaltaren vil variere utifrå saksmengda til ei kvar tid.

Utsett iverksetjing av klagen

Både helse og omsorgstenesta og Statsforvaltaren kan ta avgjerd om utsett iverksetjing før klagen er avgjort. Statsforvaltaren kan ta avgjerd om utsett iverksetjing sjølv om helse- og omsorgstenesta har bestemt det motsette eller ikkje vurdert spørsmålet.

Dette må alltid vurderast dersom det er svært viktig for klagar, der det er stor fare for at klagar ikkje får nødvendig helse og omsorgstenester som vedkommande er avhengig av å få.

Vilkår for å handsame ein klage som skal til Statsforvaltaren

- 1) Klagen må gjelde yting/ teneste etter Pasient- og brukerrettighetslova.
  - Generell misnøye med omsorgstenesta blir avvist av Statsforvaltaren.
  - Alvorlege hendingar vil bli handsama som pliktbrott av Statsforvaltaren - tilsynssak.
- 2) Klagen må gjelde uoppfylte rettar
  - Klageavgjerda må bety noko praktisk eller prinsipiell for klagar
  - Det er berre vedtak omsorgsstønad som kan «oppfyllast» i ettertid ved etterbetaling frå søknadstidspunktet.
- 3) Klagar må ha klagerett
  - Pasient/ brukaren har klagerett
  - Klager på vegne av andre utan fullmakt og der ein har etterspurt fullmakt blir avvist. Advokat treng ikkje fullmakt.
  - Ved manglande samtykkekompetanse:
    - Helsepersonell kan klage på vegne av pasienten utan skriftleg samtykke.
    - Næraste pårørande eller verje kan klage ved antatt (presumert) fullmakt frå pasient/ brukar.
    - Pasient/ brukar har klagerett sjølv utan samtykke.
    - Pårørande kan ikkje overprøve pasienten/ brukaren – men kan eventuelt be om at sak om tilsyn blir oppretta.
    - Klage frå andre slektingar enn næraste pårørande blir avvist.
  - Omsorgsytar har sjølvstendig klagerett i sak om omsorgsstønad og avlastning.
- 4) Klagen må fyller form- og innhaldsmessige krav til ei klage.
- 5) Klagen må vere fremma innan klagefristen.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok					
		Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester				
					Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 8 av 46

- Fristen for å klage er 4 veker etter at vedkommande fekk eller burde ha fått tilstrekkeleg kunnskap til å fremje ein klage jf. Pbrl. § 7-5.
- Det er derimot noko lengre frist dersom det er innhaldet i tenestetilbodet det blir klaga på. Frist her vil vere frå tenestemottakar har eller burde ha oppdaga problemstillinga som gjev grunn for klagen.
- Klagefristen bør ikkje tolkast strengt og skal vurderast både av verksemda, og Statsforvaltaren. Dette kan vere personer i ein vanskeleg sårbar situasjon eller det er ei kort overskriding av fristen.
- Absolutt frist for å ta klagen til realitetsbehandling er eit år etter at klager fekk eller burde ha fått tilstrekkeleg kunnskap til å fremje ein klage.

Manglar ved klagen

Ein klage med feil og manglar skal rettast dersom det er mogleg – jf. «Vilkår for å fremme ein klage» punkt 1-5 over. For retting i klagen blir det sett ein kort frist jf. Pbrl. 7-3 siste setning. Ein klage som ikkje blir retta blir avvist.

Avvising av klage er eit enkeltvedtak

Ei avgjerd om å avvise ein klage skal skje i form av eit enkeltvedtak.

Ei klage kan ikkje påklagast fleire gonger til Statsforvaltaren

Ei avgjerd hos Statsforvaltaren er endeleg og kan ikkje påklagast, jf. Forvaltningslova § 28 tredje ledd.

Dekning av sakskostnader etter Forvaltningslova § 36

Etter at Statsforvaltaren har gjort om eit vedtak etter Pbrl § 7-6, tas det stilling til om vilkåra for å få dekning av eventuelle sakskostnader er oppfylt. Når eit vedtak har blitt endra til gunst for ein part, skal han tilkjennast dekning av vesentlige kostnader som har vore naudsynt for å få vedtaket endra.

Det organ som treffer avgjerda om å tilkjenne erstatning, er ansvarleg for å dekke kostnaden. Statsforvaltaren kan likevel pålegge kommunen å betale saksomkostningar for klagar dersom kommunen har gjort sakshandsamingsfeil eller hatt feil rettsforståing.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 9 av 46

2.0 TENESTER I HELSE- OG OMSORGSSEKTOREN

2.1 Helseteneste i heimen

Teneste:	Nødvendig helsehjelp i heimen
Lovtilvising:	Vedtak etter Pasient og brukerretrtighetsloven § 2-1 a jmf. Helse- og omsorgstenestelova §§ 3-1 og 3-2 første ledd nr 6 bokstav a.
Klageveg:	Klage etter pasient og brukerretrtighetsloven § 7-2.
IPLOS- tenestetypa, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetypa 15 Helsetenester i heimen. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Tenesta er gratis.
Merknad:	Tenesta blir ofte starta opp akutt før søknad, sakshandsaming og tenestetildeling er på plass. Saka blir då handsama i etterkant, dersom tiltaket ser ut til å vare ut over 14 dagar. Med helsetenester i heimen meiner ein ulike helsetenester som vert ytt til heimebuande. Helsetenester i heimen skal erstatte omgrepet Heimesjukepleie og personleg hjelp.

LOVKRAV

Etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby helsetenester i heimen etter helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6a.

"Retten til helsehjelp gjelder bare dersom pasienten har forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt" (jf. NOU 2004: 18 fra Helse og sosialdepartementet)

FØREMÅL

Gje førebygging og hjelp til akutt eller kronisk sjuke som treng nødvendig helsehjelp i heimen. Ordninga er behovsprøvd og kan tildelast personar med særskilte behov utan omsyn til alder og økonomi.

FØRESETNAD OG FORVENTNING TIL BRUKAR

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt eller munnleg førespurnad.
- Gyldig samtykke frå søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Søkjar må opphalde seg i kommunen.

Kommunen kan stille vilkår ved tildeling av tenester. Det er krav om at dei tilsette har eit forsvarleg arbeidsmiljø i samsvar med arbeidsmiljølova sine reglar. Som eksempel på vilkår som kan fastsettast i vedtak er til dømes tilrettelegging, montering/plassering av hjelpemidlar, opprydding og nedvask av bustad før start av tenester. Den tilsette sin tryggleik skal ivaretakast. Tilkomst til bustad må vere måka, strødd og opplyst.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA:

- Brukar har behov for naudsynt helsehjelp for å kunne bu heime.
- Svikttande helse og eigenomsorg som krev meir omfattande observasjonar, hjelp og tilrettelegging for å ivareta grunnleggande behov.
- Innhenta informasjon frå lege.
- Behandling av sår vert vurdert gjeve der helsetilstanden forhindrar at dette kan skje hos fastlegen.
- Brukar treng hjelp til administrering av medisinar.
- Blodprøver, sår og injeksjonar til brukarar som ikkje tek imot andre tenester frå heimetenesta skal i utgangspunktet finne stad hjå fastlegen.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 10 av 46

- Spesiell oppfølging av smertebehandling.
- Behov for observasjon og oppfølging etter utskriving frå sjukehus.
- Behov for støttesamtalar som følgje av psykiske traume og/eller lidingar.
- Så langt som det er praktisk mogleg legge til rette for førebyggjande, helsefremjande og rehabiliterande tiltak.
- Så langt som det er praktisk mogleg vil de bli lagt til rette for terminalpleie for personar som ynskjer å dø heime.

OMFANG / INNHOLD AV TENESTE

Med dette siktar ein til ulike helsetenester som vert ytt i heimen til pasienten. Omfang og type tenester vurdert etter individuelle behov. Dette vil vere avhengig av ei fagleg vurdering av grad av forsvarlighet og kva som er. Helsetenester i heimen vil i første rekke omfatte sjukepleie, i tillegg kan ergoterapi og fysioterapi vere aktuelle tenester. Her under kjem også TILSYN.

Under denne tenesta definerer vi også psykisk helsearbeidar.

Det er av lovgjevar ikkje innført noko rettsleg grense for omfang og type tenester som kan ytes i heimen eller utanfor institusjon. Dette vil bli basert på ei vurdering av kva som er forsvarleg og eller hensiktsmessig både fagleg og økonomisk. jf. Hol. § 4-1. Fleire som får helsehjelp i heimen har ofte også andre tenester som praktisk bistand til personleg hygiene og daglege gjeremål.

Det blir gjort ei individuell vurdering av kvar einskild søkjar/ tenestemottakar. Omfang og innhald av tenestetilbodet blir vurdert ut i frå situasjon og bistandsbehov. Ved endring i situasjon eller bistandsbehov vert tenestetilbodet revurdert og tilpassa endringa.

Kommunen vel tenester ut i frå dei tenestetilbod og ressursar kommunen har. Tenesta må vere fagleg forsvarleg.

Kva teneste/avdeling som skal yte tenester til brukaren vil bli styrt av brukaren sine behov og kompetansen i dei ulike tenestene/ avdelingane. Døme under på helsehjelp:

- Hjelp til medisinerings - tillaging og utlevering av dosett, gje medisinar med meir.
- Helsefaglege prosedyrar
- Behandling av sår dersom det ikkje kan utførast hos fastlegen.
- Observasjonar.
- Kontakt mot fastlege.
- LAR – legemiddel assistert rehabilitering, administrering og utdeling av medisin i samarbeid med Helse Førde og NAV.
- Støttesamtale samt oppsøkjande verksemd i brukar sin heim.
- Psykisk helsehjelp
- Gruppesamtaler.
- Tilsyn når tryggleiksalarm ikkje dekker behov.

KOSTNAD

Det vert ikkje kravd eigendel for denne type teneste. Den enkelte betaler for egne medisinar på lik linje med andre heimebuande.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 11 av 46

2.2 Personlig assistanse, praktisk bistand og opplæring:

a) til daglege gjeremål,	c) til eigenomsorg og
b) til daglege gjeremål - opplæring,	d) til eigenomsorg - opplæring

Teneste:	Bistand til dagleglivets praktiske gjeremål eigenomsorg og opplæring.
Lovtilvising:	Vedtak etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 b.
Klageveg:	Klage etter pasient og brukerrettighetsloven § 7-2.
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetypar: 1 Praktisk bistand – daglege gjeremål og 2 Praktisk bistand-opplæring - daglege gjeremål. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Brukar betalar eigendel for tenesta punkt a) og b). Punkt c) og d) er gratis. Årleg revidering av satsane. Jf. statlege satsar og kommunestyrevedtak. Presisering av regelverk for betaling av eigenandel. <u>Rundskriv: I-6/2006</u> og forskrift om egenandel for helse- og omsorgstjeneste, kap. 2.
Merknad:	Når det gjeld praktisk bistand-opplæring vil det bli tildelt der ein ser at det er eit læringspotensiale.

LOVKRAV

Etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby personlig assistanse, praktisk bistand og opplæring etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 b.

FØREMÅL

Tenesta kan omfatte bistand, tilrettelegging og rettleiing til dagleglivets praktiske gjeremål, eigenomsorg og personleg stell. Tildeling blir vurdert ut ifrå den enkelte sine ressursar og funksjonssvikt og skal bidra til at den enkelte kan bu i eigen heim lengst mogeleg.

For praktisk bistand-opplæring er føremålet å bidra til å gjere den einkilde mest mogeleg sjølvhjulpen i dagleglivet. Vedtak om opplæring bør tidsavgrensast ut i frå ei individuell vurdering og evaluerast.

- 1) Hjelp til dagleglivets praktiske gjeremål i heimen og i tilknytning til husholdinga, til dømes husvask, innkjøp av varer, matlaging og vask av klede, ta ut søppel- dette er tenester som kommunen kan ta betaling for.
- 2) Kommunen skal bidra til å gjere den einkilde mest mogeleg sjølvhjelp, og tenesta skal- dersom det er tenleg- også omfatte opplæring dagleglivet sine praktiske gjeremål.

FØRESETNAD OG FORVENTNING TIL BRUKAR

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt eller munnleg førespurnad.
- Gyldig samtykke frå søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Søkjar må bu utanfor institusjon.
- Søkjar forventast å delta med dei oppgåver som han/ho sjølv kan utføre.
- Kommunen kan stille vilkår ved tildeling av tenester. Som eksempel på vilkår som kan fastsettast i vedtak er tilrettelegging, montering/plassering av hjelpemidlar, naudsynt utstyr til reingjering, opprydding og nedvask av bustad før start av tenester.
- Det er krav om at dei tilsette har eit forsvarleg arbeidsmiljø i samsvar med arbeidsmiljølova sine reglar. Den tilsette sin tryggleik skal ivaretakast. Den tilsette skal ikkje utsettast for passiv røyking.
- Vedlegg med konkrete opplysningar om kva som inngår i tenesta og kva som ikkje inngår.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester				
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 12 av 46

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Førebygge behov for andre tenester.
- Vurdere dokumentasjon frå lege og eventuelt fysio-/ ergoterapeut
- Søkjar må ha eit særleg hjelpebehov som følgje av sjukdom, funksjonshemming, alder eller anna.
- Har sviktande eigenomsorg:
  - Har problem med å ivareta personleg hygiene, ernæring m.v. Det må vurderast om behovet er helsehjelp eller praktisk bistand.
  - Problem med å ivareta daglege reinigingsoppgåver i heimen.
- Som eit avlastande tiltak for pårørande med særleg tyngjande omsorgsoppgåver.

OMFANG/ INNHOLD AV TENESTE

- Vedtaket til brukar beskriv innhaldet i og omfanget av tenesta.
- Individuelt tilpassa ut frå brukar si funksjonsevne.
- Tiltaket vert revurdert for at tidsbruk skal stå i samsvar med arbeidsoppgåvene.
- Tildelt tid i vedtaket vert ytt slik ein finn det mest høveleg. Oppgåver kan bli utført over fleire dagar i løpet av ei veke.
- Heimetenesta kan gje bistand til bestilling av varer.
- ADL/ bu-trening.

BUTILHØVE OG HUSSTAND:

- Tilbodet skal vurderast individuelt i høve til eigenmeistring (spesifisere tyngre og lettare oppgåver).
- Heilskapleg vurdering av familiens situasjon, når søkjar bur saman med funksjonsfriske.
- Butilhøve – fysiske hindringar og funksjonalitet.
- Det må vurderast alternative løysingar som meir lettvint vaskeutstyr og tørkestativ inne der det er tørkeloft eller når det å vri fyller er problemet.

FOR PRAKTISK BISTAND DAGLEGE GJEREMÅL OG OPPLÆRING:

- For å kunne yte praktisk bistand må naudsynt utstyr vere tilgjengeleg som vaskemidlar, klutar, støvsugar/støvsugarposar, m.m
- Det må gjerast ei avklaring om kva nødvendige bruksrom som skal reingjerast. Bruksrom her definert som:
  - Kjøkken
  - Stove
  - Soverom i dagleg bruk
  - Bad/toalett
  - Gang/entre
- Praktisk bistand inkluderer ikkje nedvask og storoppydding, hagearbeid og snømåking. Ved start av teneste blir det gjort ei vurdering om det er naudsynt med nedvask og opprydding. Flytte på tunge møblar og risting av tunge tepper inngår ikkje. Vedhenting og vedfyring inngår ikkje, det gjer ikkje reingjering av varmpumper heller. Kostnaden må brukaren sjølv dekke.
- Praktisk bistand – til daglege gjeremål blir ikkje gjeve på heilagdagane og fell dermed vekk.
- Praktisk bistand vert ikkje gjeve når brukar er borte frå heimen.
- Arbeidsoppgåver knytt til dyrehald gjev ikkje rett til praktisk bistand, dette arbeidet skal ordnast privat.
- Praktisk bistand opphøyrer når vaksne barn eller andre vaksne bur fast eller midlertidig i brukar sin heim. Dette gjeld blant anna ved feriebesøk i heimen.

FOR PRAKTISK BISTAND EIGENOMSORG OG OPPLÆRING:

- Dette gjeld hjelp til å stå opp, legge seg, personleg hygiene, toalettbesøk, kle av og på seg, hjelp til å ete, nødvendig tilsyn og tilsvarande grunnleggande behov.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 13 av 46

KOSTNAD

FOR PRAKTISK BISTAND DAGLEGE GJEREMÅL OG OPPLÆRING:

Brukar betaler eigendel for tenester under punkt a) og b). Satsane blir justert årleg i tråd med «Forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester» og kommunestyrevedtak. Ved avbestilling av avtalt time vert timane fakturert, utan ved akutt sjukdom.

FOR PRAKTISK BISTAND EIGENOMSORG OG OPPLÆRING:

For praktisk bistand til personleg hygiene og eigenomsorg vert det ikkje kravd eigendel.

I vedtaket må det utdypast kva type teneste som skal ytast. Det må også greiast ut om betalingsansvar for ytt teneste.

* Merknad: På grunn av fakturerbar og ikkje fakturerbar teneste, har vi splitta tenesta praktisk bistand for å skilje ut det som kjem under eigenomsorg.

2.3 Brukarstyrt personleg assistanse (BPA)

Teneste:	Alternativ organisering av tenesta praktisk bistand i dagleglivets praktiske gjeremål, eigenomsorg og personleg stell.
Lovtilvising:	Vedtak fattast etter Pasient og brukerrettighetslova §§ 2-1 a 2.ledd og 2-1 d, Helse- og omsorgstenestelova §§3-8, 3-1 jfr. 3-2 første ledd nr. 6 b.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukerrettighetsloven § 7-2.
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 3 Praktisk bistand – brukerstyrt personleg assistanse. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Den del av tenesta som er praktisk bistand-daglege gjeremål er betalingspliktig. Presisering av regelverk for betaling av eigenandel. <u>Rundskriv: I-6/2006</u> og forskrift om egenandel for helse- og omsorgstjeneste, kap. 2.
Merknad:	BPA er ikkje ein eigen tenestetyp, men ei alternativ organisering av ulike tenester.

LOVKRAV

Etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstenester. For å fylle dette kravet skal kommunen ha tilbod om praktisk bistand og opplæring, organisert som brukarstyrt personleg assistanse (BPA).

FØREMÅL

BPA er ei alternativ organisering av praktisk og personleg hjelp for menneske med stor grad av nedsett funksjonsevne som har behov for bistand i dagleglivet, både i og utanfor heimen. De fleste ynskjer utdanning og arbeid, og har forventningar om å leve et sjølvstendig liv. For mange kan ein brukarstyrt assistent bidra til nettopp dette. Brukaren har rolle som arbeidsleiar og tek på seg ansvar for organisering og innhald i høve egne behov og bestemmer inn forbi tildelt timetal kva oppgåver assistentane skal utføre og når dette skal skje. I særskilte høve kan føresette eller verje være arbeidsleiar. Det er viktig å skilje mellom personleg assistanse og brukarstyrt personleg assistanse.

INNHALD

BPA er meint å omfatte både praktisk bistand og opplæring etter Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-8. Det vil innebære både hushaldsoppgåver og direkte bistand med personleg hygiene og eigenomsorg. Tenester som krev medisinsk fagleg kompetanse skal ikkje inngå i BPA tiltak. Dersom brukar har behov for spesialiserte helsetenester i heime, eller tenester til utviklingshemma, må det vurderast om BPA er føremålstenleg.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 14 av 46

Kommunen har plikt til å ha ordninga, men avgjer sjølv innanfor ramma av kravet til naudsynte omsorgstenester, kva tenester som skal tilbyast den einskilde brukar og om tenesta skal organiserast som BPA. Brukarstyrt personleg hjelp (t.d. støttekontakt- gratis) og praktisk hjelp (betalingsteneste). Organisering som BPA som har fungert og er føremålstenleg kan fortsetje når brukaren fyller 67 år- gjer ikkje om vedtaket.

Personleg assistanse omfattar praktisk bistand, opplæring og støttekontakt. Retten til avlastingstiltak gjeld for personar med foreldreansvar for heimebuande barn under 18 år med nedsett funksjonsevne.

FØRESETNAD

- Underskriven søknad frå søkjar eller andre med skriftleg fullmakt eller munnleg førespurnad.
- Gyldig samtykke frå søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Kommunen sitt totale tilbod leggst til grunn før avgjerd blir fatta.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Det sentrale kriteriet er at det i vurderinga vert lagt stor vekt på brukaren sine behov og ønskjer.
- Det skal vurderast om tildeling av BPA er mest hensiktsmessig.
- Det skal vere eit lang varig og stort behov ut over to år.
- Er sterkt funksjonshemma, er under 67 år med eit langvarig og stort behov for praktisk og personleg hjelp i dagleglivet, kan du ha rett til brukarstyrt personleg assistanse
- Det skal vurderast om desse tenestene kan bidra til å legge til rette for deltaking i arbeidslivet/ utdanning. Her under vurdere om brukar er i yrkesaktiv alder.
- Tenesta kan bidra til ivaretaking av foreldreoppgåver i familiar med barn med nedsett funksjonsevne.
- Bistandsbehovet er så omfattande eller av ein slik art at det meir føremålstenleg kan ivaretakast gjennom BPA enn meir tradisjonelle helse- og omsorgstenester.
- Omfang av BPA skal vurderast på lik linje med ordinære omsorgstenester, som til dømes praktisk bistand. Tal timar vert tildelt ut frå dette. Rundskriv: I-20/ 2000 og I-15 /2005.
- Brukar eller andre er i stand til å ta på seg arbeidsleiarrolla- tenesta skal vere reelt brukarstyrt.
- Brukar har eigeninnsikt og ressursar til eit aktivt liv i og utanfor bustaden.
- Kommunen har etter Ot.prp. nr.8 (1999-2000) punkt 4.1 rett til å avgjøre kva tenester som er mest formålstenlege, men skal likevel legge stor vekt på kva brukaren meiner.

RESSURSENTERET FOR OMSORGSTENESTER HAR KARTLAGT AT TENESTA ER MEST EGNA FOR:

- Brukarar med omfattande samansette behov
- Brukarar som er i stand til å ta arbeidsleiarrolla
- Brukarar som har eigeninnsikt og som har ressursar til eit aktivt liv i og utanfor bustaden

TENESTEYARAR

I [Rundskriv I-15/2015](#) blir det tilrådd at nære pårørande ikkje blir tilsett som personlege assistentar, men ser likevel at det i einskilde tilfelle kan vere tenleg. Ved kommunal drifting vert tenesteytarane tilsett på oppdragskontrakt av kommunen.

OMFANG

Det skal vere eit stort og langvarig behov for personleg assistanse.

KOSTNAD

Det vert kravd eigendel for tildelte timar i tiltaket som er praktisk bistand- daglege gjeremål. Det vert ikkje kravd eigendel for tenester i BPA tiltaket som er bistand til personleg stell og eigenomsorg, samt støttekontakt.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 15 av 46

ARBEIDSGJEVAR

Kommunen står fritt med tanke på organiseringa av kven som har arbeidsgjevaransvaret – om kommunen, brukaren sjølv eller t.d. ULOBA eller andre er arbeidsgjevar. Brukar har rett til medverking til val av modell, men har ikkje klagerett på dette punktet.

ARBEIDSLEIAR

I Norge har arbeidsleiinga vert sett på som det sentrale ved BPA. Arbeidsleiar, normalt brukaren sjølv, set opp arbeidsplanar og arbeidstider for assistentane. I særlege høve kan verje eller andre med fullmakt vere arbeidsleiar.

2.4 Matombringing

Teneste:	Levering av ferdig tillaga mat til heimebuande.
Lovtilvising:	Helse- og omsorgstenestelova §§ 3-1 og 3-2, nummer 6 b og Pasient og brukerrrettighetslova § 2-1a annet ledd. Middag og tørrmat kan også gjevast etter individuelle ynskjer, då ikkje lovpålagt.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukerrrettighetsloven § 7-2. Klagefrist 4 veke.
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 5 Matombringing. Der helse- og omsorgstenesta ikkje er involvert og personar som ynskjer det får levert middag av andre, skal dette ikkje registrerast i IPLOS.
Kostnad:	Kostnaden er todelt grunna reglane om utgiftsskjerming. Eigne betalingsattsar etter politisk vedtak. Sats bereknast utifrå husstanden samla nettoinntekt.
Merknad:	Kriteriesettet gjeld berre ved utarbeiding av vedtak for teneste som er heimla etter helse- og omsorgstenestelova.

LOVKRAV – DERSOM TENESTA ER VURDERT SOM NØDVENDIG

Etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby helsetenester i heimen etter helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 b.

FØREMÅL

Sikre tilfredsstillande ernæring til eldre og funksjonshemma som ikkje klarer, eller må ha omfattande assistanse til å lage maten på grunn av sjukdom, alder eller andre årsaker. Gjeld heimebuande som ikkje kan lage middag sjølv.

FØRESETNAD

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt. Søknaden og klage kan komme frå både den som treng omsorg og den som yter omsorga.
- Gyldig samtykke frå søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Tenesta må vere "nødvendig" for at matombringing blir tildelt som teneste etter hol § 3-2.
  - Sikre tilfredsstillande ernæring ved risiko for feil- og underernæring.
  - Klarer ikkje koke maten sjølv eller må ha betydeleg hjelp til å koke maten sjølv
  - Ved teneste middag utkjørt etter Helse og omsorgstenestelova §3-1 må det vere behov minst 3 -4 gongar pr. veke. Geografi kan begrense varm middag utkjørt.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 16 av 46

OMFANG/ INNHOLD AV TENESTE

- Middag
- Tørrmat
- Fullkost, er tørrmat og middag i ein «pakke» til bebuarar i trygde-/omsorgsbustad og omsorgsbustad med bemanning heile døgnet.
- Ein kan og bestille spesialkost, diett og mosa kost.

KOSTNAD

Satsane vert årleg regulert gjennom budsjettvedtak i kommunestyret.

UTGIFTSSKJERMING:

Dersom tenesta blir vurdert som nødvendig og blir tildelt etter Pasient og brukerrettighetslova (pbrl) § 2-1a annet ledd, skal ein følgje reglane i forskrifta om utgiftsskjerming.

Vederlag vert berekna på grunnlag av husstandens samla skattbare nettoinntekt før særfrådrag. Siste tilgjengelige likning pr.1 januar det aktuelle året vert lagt til grunn. Hjelpstønad vert lagt til inntekta.

Dersom husstandens samla inntekter er under 2 G, skal samla vederlag for tenester ikkje overstige eit tak på utgifter som følgjer statleg maksimalsats fastsett i forskrift jf. "Forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester" § 10.

ANNA INFORMASJON:

Middag som vert avbestilt for ein kortare periode enn to dagar gjev ikkje fritak for betaling. Lengre periodar enn to dagar kan avbestillast, men seinast dagen før første avbestillingsdag. Avbestilling etter fristen gjev ikkje fritak for betaling.

2.5 Tryggleiksalarm

Teneste:	Tryggleikhjelpemiddel for varsling
Lovtilvising:	Dette er ikkje ei lovpålagt teneste , men tenesta kan likevel ystast som lågterskeltilbod. Dersom tenesta vert tildelt som helsehjelp for å kunne gje eit forsvarleg helsetilbod i heimen, jmf helse og omsorgstenestelova § 3-2 1.ledd nr. 6 a og pasient og brukarrettighetslova § 2-1 a, 2.ledd..
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukerrettighetsloven § 7-2. Klagefrist 4 veker.
IPLOS- tenestetype, IPLOS- rapportering og vedtak:	Ved helsehjelp IPLOS- tenestetype 6 Tryggleiksalarm. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Eigenandel etter fastsett pris pr. mnd. Ved tap av alarmknapp må brukar erstatte denne.
Merknad:	Alarmane er digitale med kommunale SIM-kort.

LOVKRAV

TENESTA TRYGGLEIKSALARM ER IKKJE LOVPÅLAGT

Tryggleiksalarm er eit lågterskeltilbod, då som eit førebyggjande tiltak, tryggleikstiltak.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 17 av 46

DERSOM TENESTA ER VURDERT SOM HELSEHJELP:

Etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby helsetenester i heimen etter helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 a.

FØREMÅL

Teknologi som tryggleiksalarm kan fungere som støtte for både brukarar, pårørande og tilsette i helse- og omsorgstenesta. Ved og gje auka tryggleik til personar med sjukdom og lyte som under visse omstende kan ha trong for å tilkalle hjelp. Det kan vere akutt forverring av sjukdom, fall eller liknande. Tryggleiksalarm skal berre nyttast der ein treng tilkalle hjelp akutt.

FØRESETNAD

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt.
- Skal nyttast i nødstilfelle/akutt behov for hjelp
- Søkjar må vere i stand til å forstå korleis alarman skal nyttast.
- Om alarman ikkje er tildelt som helsehjelp må ein finne kontaktperson i nærmiljøet.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Etiske og juridiske betraktningar- tryggleiksalarm er eit lite inngripande tiltak ettersom brukaren sjølv kan utløyse varslinga.
- Førebygge behov for andre tenester
- Ha sjukdom, lyte eller anna som hindrar bruk av telefon/ mobiltelefon.
- Søkjar må vere i stand til å nytte alarman etter føremålet og vere motivert for tilbodet.
- Kan tildelast for å knytte på anna velferdsteknologi
- Er eit tryggleikstilbod.

OMFANG/ INNHOLD AV TENESTE

Tryggleiksalarm gjer det mogeleg å komme i kontakt med pårørande eller hjelpeapparatet via alarm-sentralen i Florø, ved hjelp av ein utløysarknapp.

KOSTNAD

- Eigendel etter fastsett pris pr. måned. Satsane vert årleg regulert og fastsett av kommunestyret.
- Ved tap av alarmknapp må denne erstattast av brukar.

2.6 Digitalt tilsyn

Teneste:	Tekniske hjelpemiddel for varsling
Lovtilvising:	Bruk av tekniske innretningar for varsling og lokalisering som ledd i helse- og omsorgstenester til pasientar som over 18 år som ikkje har samtykkekompetanse vert regulert av § 4-6a i pasient og brukarrettighetslova. Kan også gjevast som ordinær teneste etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 a og b, og kap 9.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukarrettighetsloven § 7-2. Klagefrist 4 veke.
IPLOS- tenestetypen, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetypen 27 Elektronisk medisineringsstøtte IPLOS- tenestetypen 28 Digitalt tilsyn Andre hjelpemiddel - ingen rapportering til IPLOS.
Kostnad:	Skal vurdere om tenesta vert gjevne som helseteneste i heimen, praktisk bistand eller som eit tilbod som pasienten kan velje å gjere seg nytte av
Merknad:	Ein del av den teknologien som finnes er ikkje inngripande ovanfor den enkelte, slik at det ikkje er krav om lovheimel. Viser til "Veileder for saksbehandling"

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 18 av 46

LOVKRAV

Bruk av teknisk utstyr for varsling blir regulert i § 4-6 a i Pasient og brukerrettighetslova. Helse og omsorgstenesta kan fatte vedtak om bruk av tekniske innretningar for varsling og lokalisering, som ledd i ytinga av helse og omsorgstenester til pasient og brukar over 18 år som ikkje har samtykkekompetanse. Tenesta kan også gjevast etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 a og b. Kan også gjevast som eit tilbod som pasient kan nytte seg av.

FØREMÅL

Teknologi kan nyttast i dei fleste heimar for å auke sjølvstende, tryggleik og fysisk aktivitet og til å klare seg på eigenhand i dagleglivet.

FØRESETNAD

Nokre teknologiske løysingar vil vere ein del av bygningskonseptet og ein legg til grunn eit samtykke når ein vel å takke ja til eit slikt husvære.

Andre tiltak må være nødvendig for å hindre eller avgrense risiko for skade på pasienten eller brukaren og skal være i pasientens eller brukarens interesse. Det skal mellom anna leggst vekt på om tiltaket står i rimelig forhold til den aktuelle risikoen, om tiltaket framkjem som det minst inngripande alternativet, og om det er sannsynlig at pasienten eller brukaren ville ha gitt løyve til tiltaket. Der det er mogleg, skal det hentast inn informasjon frå pasienten eller brukaren sine næraste pårørande om kva pasienten eller brukaren sine ynskjer vill vore.

Tiltak etter denne lovheimel kan ikkje nyttast dersom pasienten eller brukaren set seg imot tiltaket. Tiltaket kan likevel gjennomførast med tvang etter §4A-4 dersom vilkåra for å nytte tvang etter §4A-3 er oppfylt.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Etsiske og juridiske betraktningar:
  - Tekniske anordningar for automatisk varsling er ofte eit lite inngripande tiltak som brannalarm, innbrotsalarm og komfyrvaktar. For husvære med smarthus-funksjon vil dette kunne vere ein del av konseptet når ein leiger ein slik bustad. Lik eins vil trekkesnor vere ein anordning som brukaren utløyser sjølv og dermed vil ein legge til grunn eit samtykke til anordninga.
  - Andre tekniske løysingar som automatisk varslar omsorgstenesta eller andre, er i større grad inngripande og ein må ha samtykke til grunn for slike anordningar. Dette kan vere anordningar som døralarmar, fallalarmar og bevegelsessensor.
  - Auka tryggleik og høve til å bu i eigen heim lenger.
  - Auka tryggleik for ektefelle/pårørande.
  - Ha sjukdom, lyte eller anna som kan gjere det naudsynt med varslingsteknologi. For døralarmar er t.d. vandring om natta med fare for at brukaren kan gå seg vekk ein viktig grunn for å sette i verk slike tiltak.

INNHALD I TENESTA

- Sensorteknologi eller passiv varsling som:
  - Sensorar som sengematter/sengelaken som registrerer fravær frå seng
  - Bevegelsesensorar i rom som detekterer bevegelse
  - Døralarm som varslar ved passering
  - Falldetektorar som registrerer brå bevegelsar etterfølgd av stillstand
  - Løysingane kan kombinerast med t.d. kamera/video for bildeoverføring

KOSTNAD

Dersom teknologi er tildelt som helseteneste som erstatning for andre tenester, skal kommunen ikkje krevje betaling. Dersom det vert tildelt som praktisk bistand, gjeld regelverket for betaling som for anna praktisk bistand. Dersom teknologi vert gjeve som eit tilbod, skal brukar betale sjølvkost for utstyret. Det vil seie leige og driftsutgifter som kommunen evt har knytt til aktuell teknologi.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 19 av 46

BRUKARGRUPPA

Det kan fattast vedtak på tenesta. Om det vert fatta vedtak skal det registrerast dato for søknad motteke, for kommunens vedtak, evt. avslag, dato tiltak start og slutt. For brukarar utan samtykke kompetanse er det krav om vedtak. For andre med samtykkekompetanse og der teknologien finst i bustad, må brukar samtykke til å nytte teknologien.

2.7 GPS og anna lokaliseringsteknologi

Teneste:	Tekniske innretningar som kan berekne og opplyse om geografisk posisjon og lokalisering av pasient eller brukar.
Lovtilvising:	Bruk av bruk av tekniske innretningar for varsling og lokalisering som ledd i helse- og omsorgstenester til pasientar som over 18 år som ikkje har samtykkekompetanse vert regulert av § 4-6a i pasient og brukarrettighetslova. Kan også gjevast som ordinær teneste etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 a og b, og kap 9.
Klageveg:	Klage etter pasient og brukarrettighetsloven § 7-2. Klagefrist 4 veke.
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 26 Varsling- og lokaliseringsteknologi. Rapportering til IPLOS er avgrensa til GPS (global positioning system).
Kostnad:	Ikkje fastsett kostnad.
Merknad:	

LOVKRAV

Tenesta kan også gjevast etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 a og b. Helse og omsorgstenesta kan fatte vedtak om bruk av tekniske innretningar for varsling og lokalisering, som ledd i ytinga av helse og omsorgstenester til pasient/brukar over 18 år som ikkje har samtykkekompetanse. Bruk av teknisk utstyr for varsling blir regulert i § 4-6 a i pasient og brukarrettighetsloven.

FØREMÅL

Bidra til auka tryggleik og rørslefridom for pasient/brukar. Som døme kan slik teknologi brukast for å varsle om at pasientar med demens forsvinn frå institusjonsområdet eller heim. Teknologien brukast til å lokalisere dei og lede dei heim att. Teknologi som GPS gjer det mulig å sjå både kvar ein person oppheld seg eller har opphalde seg.

FØRESETNAD

Tiltaket må være nødvendig for å hindre eller avgrense risiko for skade på pasienten/brukaren og skal være i pasienten/brukarens interesse. Det skal mellom anna leggas vekt på om tiltaket står i rimelig forhold til den aktuelle risikoen, om tiltaket framkjem som det minst inngripande alternativet, og om det er sannsynlig at pasienten/brukaren ville ha gitt løyve til tiltaket. Der det er mogleg, skal det hentast inn informasjon frå pasienten/brukaren sine næraste pårørande om kva pasienten/brukaren sine ynskjer vill vore.

Tiltak etter denne lovheimel kan ikkje nyttast dersom pasienten/brukaren set seg imot tiltaket. Tiltaket kan likevel gjennomførast med tvang etter §4A-4 dersom vilkåra for å nytte tvang etter §4A-3 er oppfylt.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Tiltaket kan vere med på å gjere pasient/brukar meir sjølvstendig, få ei aktiv fritid og auka kontakt med andre.
- Auka tryggleik og høve til å bu lenger i eigen heim.
- Auka tryggleik for ektefelle/pårørande.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 20 av 46

- Tiltaket kan gje rørslefridom utan at pasient/brukaren utset seg for risiko ut over det normale. Vurderinga knyt seg til dømes om pasienten/brukaren klarer utfordringar i omgjevnader, trafikk og terreng.
- Det må vurderast om auka rørslefridom kan medføre stor ulempe og/eller fare for pasienten/brukaren sjølv og andre personar. Som døme kan dette vere utagering og svært uhøveleg åtfærd. Dette kriteriet er også meint å verne pasient/brukar sin eigen integritet og sjølvrespekt.

OMFANG/ INNHOLD AV TENESTE

Desse tenestene er i stadig utvikling. Det finnast i dag GPS- løysingar som kan bærast på kroppen, leggst i ein lomme, eller i veska, festast på rullator, rullestol eller liknande. Dette må kombinerast med eit støttesystem som tek imot og føl opp varsling og sporing.

LOKALISERINGSTEKNOLOGI:

- GPS er satellittbasert system for å finne posisjon og fungerer normalt sett ikkje innandørs.
- GSM nyttar mobilnettet for å finne posisjon og vil vere avhengig av mobildekning og sterkt nok signal.

KOSTNAD

Dersom teknologi er tildelt som helseteneste som erstatning for andre tenester, skal kommunen ikkje krevje betaling.

PASIENT-/BRUKARGRUPPE

For pasientar/brukarar utan samtykkekompetanse skal ein vurdere i lag med pårørande om det er sannsynleg kva pasienten sjølv ville ynskt. Dette må dokumentast og gjerast ei vurdering av kva som er minst inngripene for pasienten. Eit slikt tiltak må vere i tillegg til andre tiltak som ein ekstra tryggleik. Pasientane/brukarane må mellom anna kunne orientere seg i trafikkbildet eller andre utfordringar i omgjevnadane.

Det kan fattast vedtak på tenesta. Om det vert fatta vedtak skal det registrerast dato for søknad motteke, for kommunens vedtak, evt. avslag, dato tiltak start og slutt.

2.7 Elektronisk medisineringsstøtte

Teneste:	Bruk av elektroniske medisindispensarar som varslar via lys og lyd etter førehandsinnstilte tidspunkt for når medisinen skal takast
Lovtilvising:	Bruk av bruk av tekniske innretningar for varsling og lokalisering som ledd i helse- og omsorgstenester til pasientar som over 18 år som ikkje har samtykkekompetanse vert regulert av § 4-6a i pasient og brukarrettighetslova. Kan også gjevast som ordinær teneste etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6 a og b, og kap 9.
Klageveg:	Klage etter pasient og brukarrettighetsloven § 7-2. Klagefrist 4 veke.
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 27 Elektronisk medisineringsstøtte
Kostnad:	Tenesta vert tildelt som helsehjelp, difor ingen kostnad for brukar
Merknad:	

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 21 av 46

2.8 Dag-aktivitetstilbod

Teneste:	Opphald på dagtid ved dag-aktivitetstilbod
Lovtilvising:	Tenesta er pr. i dag ikkje lovpålagd. Kan nytte forvaltningslova til lovhenvisning eller kommunal avtale. Vedtak etter Helse- og omsorgstenestelova §§ 3-3 og 3-2, punkt 6 bokstav d. Pasient- og brukar rettighetslova § 2-1 a. Kan og vere lav terskeltilbod utan vedtak. Evt. kan Helse- og omsorgstenestelova § 3-3 (helsefremjande og førebyggjande arbeid) brukast knytt til velferds- og aktivitetstiltak. Det kan gjerast ein avtale om dette i staden for eit einskildvedtak.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukerrettighetsloven § 7-2
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 4 Dagaktivitetstilbod. Alternativ a og b skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen. Alternativ c skal ikkje registrerast i IPLOS registeret. IPLOS- rettleiar side 41.
Kostnad:	Tenesta er gratis, men det blir teke betaling for middag og diverse utstyr. Prisar vert regulert årleg etter satsar vedtekne i kommunestyret.
Merknad:	

LOVKRAV

Avgjersla etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-3, synleggjer saman med § 3-2 første ledd nr. 1, kommunen sitt ansvar for å fremje helse og førebyggje sjukdom, skade og sosiale problem, og at disse oppgåvene er ein del av naudsynte og forsvarlege tenester, jf. §§ 3-1 og 4-1.

FØREMÅL:

- Dag- og aktivitetstilbod er ein viktig arena for trening, rehabilitering, trivsel, mestring, deltaking, kunst og kultur.
- Tenesta sitt hovudmål er å bidra til at brukar kan bu lengst mogleg i eigen heim. Det kan vere hjelp til eigenomsorg, sosial støtte, aktivisering og opplæring i dagleglivet sine gjeremål og liknande.
- Dagtilbod til heimebuande demente for å trygge kvardagen til denne gruppa, samt avlaste eventuelle pårørande.
- Dagtilbod vert gjeve for å unngå isolasjon, bygge nettverk, sosial trening og helsefremjande tiltak.

FØRESETNAD:

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt eller munnleg førespurnad.
- Gyldig samtykke frå søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Dagtilbodet i psykisk helse er eit lav terskeltilbod utan søknad, tildeling og enkeltvedtak.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA:

- a) Tenesta er hjelp til eigenomsorg, sosial støtte, aktivisering
  - Førebyggje behov for omfattande heimeteneste eller institusjonsplass.
  - Førebyggje einsemd
  - Vedlikehalde fysiske, psykiske eller sosiale ferdigheitar
  - Avlastning for pårørande
- b) Tenesta er nødvendig helsehjelp herunder re-/ habilitering som for eksempel:

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 22 av 46

- Vere eit ledd i eit rehabiliteringsopplegg
- Førebyggje innlegging i psykiatrisk institusjon og bidra til mestring av eige liv.

c) Lav terskeltilbod – der personar vert gjort merksam på tilbodet og kan komme og gå utan avtale. Det må føreligge medisinsk begrunna behov for rehabilitering for tildeling av plass for rehabilitering. Spør Fysio.

Det må føreligge dokumentert diagnose om demens eller grad av forvitning/hukommelsestap ved tildeling av skjerma dag- og aktivitetstilbud.

Medisinsk opplysningar frå fastlege innhentast ut frå vurdert behov.

TRANSPORT

Det er transportordning knytt til dagtilbod for heimebuande demente. Dagaktivitetstilbod: Pasienten må koste transport sjølv.

ULIKE TILBOD

Dagtilbod for heimebuande demente 2 dagar for veka ved kvart omsorgsenter.

Både Vikane og Stryn omsorgscenter har i tillegg **dagaktivitetstilbod på dagsenter** måndag til fredag. Målgruppa for tilbodet er i hovudsak eldre personar med trong for samvær med andre i eit aktivt miljø. Betaling for middag og utstyr (sjølvkost) vert vedteke årleg i kommunestyresak om gebyr- og betalingsattsar.

Aktivitetstilbod for psykisk helse og rus.

- Aktivitetstilbod er eit lavterskeltilbod som gir eit tilbod tilbrukarar med psykiske/rus lidingar.
- Individuelle hensyn skal ivaretakast.
- Det blir tatt individuelle hensyn. Kva brukar ynskjer og har bruk for.
- Personar med psykisk/rus vert prioritert. Isolert og har lite nettverk

Stryn arbeidssenter

2.9 Re-/ habilitering utanfor institusjon/ bustad

Teneste definisjon:	Med re-/habilitering meiner ein tidsavgrensa, planlagde, prosessar med klare mål og verkemidlar der fleire aktørar samarbeidar om å gje nødvendig bistand til pasientens og brukarens eigen innsats for å oppnå best mogleg funksjons- og mestringsevne, sjølvstendigheit og deltaking sosialt og i samfunnet.
Lovtilvising:	Vedtak/avgjerd etter Pasient- og brukar rettighetslova § 2-1 a. og Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, punkt 5. Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukerrettighetsloven §7-2.
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 16 Re-/habilitering utanfor institusjon. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak/ avgjerd, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen. IPLOS-retteljar side 44.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 23 av 46

Kostnad:	Tenesta er gratis, men dersom mål ikkje er oppnådd innanfor bestemt tidsramme går det over til å verte ordinære omsorgsteneste
Merknad:	Den beste rehabiliteringa er i prinsippet den brukaren sjølv står for.

LOVKRAV

Etter **Helse- og omsorgstenestelova** § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering etter § 3-2 punkt 5.

"Retten til helsehjelp gjelder bare dersom pasienten har forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt" (jf. NOU 2004: 18 fra Helse og sosialdepartementet).

FØREMÅL

Kommunen skal sikre nødvendig tilbud av tjenester som kan bidra til stimulering av egen læring, motivasjon, økt funksjons- og mestringsevne, likeverd og deltagelse. Kommunen skal opprettholde den sosialfaglige tilnærmingen for å sikre en helhetlig oppfølging av mennesker med psykiske lidelser og rusmiddelavhengige».

Rehabilitering er ei tidsavgrensa teneste som vert ytt for å kunne gje assistanse/ bistand til brukaren sin eigen innsats for å oppnå best mogeleg funksjon og mestringsevne, likeverd og deltaking sosialt og i samfunnet.

Habilitering er å forstå på same måte, men er hovudsak tiltak som retter seg mot barn eller vaksne med medfødt eller tidleg erverva helse- og/eller funksjonsproblem.

- Vert ytt til alle som har behov for habilitering og rehabilitering grunna medfødt eller erverva funksjonshemming eller kronisk sjukdom.
- Brukar som står i fare for å utvikle varig funksjonshemming eller kronisk sjukdom.
- Brukar har vanskar med å oppretthalde og meistre kvardagsaktivitetar i eige liv og i andre omgjevnader som er viktige for dei.

ULIKE FORMER FOR REHABILITERING

- Rehabilitering der brukar kjem til avtala tider og lokale.
- Treningstiltak i heimen, skule, arbeidsplass i kombinasjon med gruppetilbod ved frisklivssentralar og/ eller dagsenter.
- Tverrfaglige team ev. i kombinasjon med heimetenester.

FØRESETNAD

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt eller munnleg henvending.
- Gyldig samtykke frå søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Søkjar må vere motivert for re-/habilitering. (sjølv ynskje denne tenesta.)
- Det skal gjerast tverrfagleg vurdering.
- Det skal føreligge ei klar målsetting med tiltaket.
- Det må føreligge ei oppdatert vurdering frå lege, når det er nødvendig.
- Det må føreligge eit potensiale for re-/eller habilitering.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 24 av 46

OMFANG / INNHOLD AV TENESTE:

Habilitering og rehabilitering er tidsavgrensa, planlagt prosesser med klare mål og verkemidla, kor fleire aktørar samarbeider om å gi nødvendig bistand til pasientens og brukarens eigen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, sjølvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet.

2.10 Støttekontakt – Treningskontakt

Teneste:	Støttekontakt/aktivitetskontakt/ treningskontakt for personer og familiar som har behov for dette på grunn av nedsett funksjonsevne, alder eller psykososiale problem.
Lovtilvising:	Vedtak etter Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a jf Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, punkt 6 b.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukerrettighetsloven § 7-2.
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 9 Støttekontakt. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Det vert ikkje kravd eigendel for tenesta.
Merknad:	Støttekontakt kan også organiserast som bistand til organisert deltaking i aktivitetsgrupper og individuelt tilrettelagte tilbod i samarbeid med ein frivillig organisasjon.

LOVKRAV

Etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby støttekontakt etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2, nummer 6b.

FØREMÅL

Hjelpe den einskilde til ei meiningsfull fritid og samvær med andre. Ved å gje eit tilbod til enkeltpersonar som har trong for bistand til å bryte sosial isolasjon, bevare og trene på sosiale ferdigheitar og oppretthalde interesser. Tenesta skal medverke til å auke brukaren si oppleving av livskvalitet gjennom tilgang til samvær med andre og fysisk trening.

FØRESETNAD

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt.
- Gyldig samtykke frå søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Søkjar må bu utanfor institusjon.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Behov for bistand for å bryte isolasjon, på grunnlag av funksjonshemming, alder, eller psykososiale problem.
- Nødvendig for ivaretaking av interesser og sosiale ferdigheitar for å auke fysisk og psykisk livskvalitet. Behov for sosial trening.
- Vurdering av eigenmeistring i høve å fungere sosialt.
- Vurdering av om tiltaket er mest høveleg å organisere i ei gruppe.

OMFANG/ INNHOLD AV TENESTE

Tildeling av timar etter skjønn ut i frå behov og omfang av andre tenester.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 25 av 46

Døme på kva tenesta kan omfatte/ innehalde:

- Deltaking i sosial aktivitet
- Støtte til fysisk aktivitet/ trening
- Deltaking i grupper eller individuelt tilrettelagte tilbod i samarbeid med ein frivillig organisasjon

2.11 Pårørandestøtte Opplæring/rettleiing - avlastingstiltak- omsorgstønad

Teneste:	Avlastning, økonomisk godtgjering og opplæring/rettleiing til omsorgsytar som har særleg tyngjande omsorgsarbeid.
Lovtilvising:	Vedtak etter Pasient- og brukerrettighetsloven §§ 2-1 a. og 2-8 jf. Helse- og omsorgstenestelova § 3-6. Rundskriv I-42/98 Lov om barn og foreldre § 30 Kap.5
Klageveg:	Klage etter Pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2.
IPLOS- tenestetyp, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 2 Opplæring/rettleiing, 11 Omsorgstønad, 7 Avlastning utanfor institusjon, 8 Avlastning i institusjon. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Avlastning er gratis Jf. «Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester § 1.a.»
Merknad:	Omsorgstønad er nærare omtalt i Helse- og omsorgsdepartementet sitt brev av 06.10.11 og rundskriv I-42/98.

LOVKRAV

Kommunen har ei plikt til å ha ei ordning med omsorgstønad, avlastning og opplæring/rettleiing til personar som har eit særleg tyngjande omsorgsarbeid. Jf. «helse- og omsorgstjenesteloven» § 3-6 og rundskriv I-42/98.

FØREMÅL

Støtte opp under og ta vare på den familiebaserte omsorga og gjere det mogeleg for private omsorgsytarar som har særleg tyngjande omsorgsarbeid å halde fram med det. Ordninga med Omsorgstønad er ei godtgjering, og ikkje løn time for time, til den som yt omsorga.

OPPLÆRING/RETTLEIING:

Kommunen har ansvar for å gje nødvendig opplæring/rettleiing som ei støtte til pårørande som har særleg tyngjande omsorgsoppgåver.

AVLASTNING:

Avlastning er eit tilbod til personar og familiar med særleg tyngjande omsorgsarbeid. Avlastning vert tildelt på grunnlag av individuell vurdering. Avlastningstiltak skal hindre overbelastning, gi omsorgsytarar nødvendig fritid og ferie og muligheit til å delta i vanlege samfunnsaktivitetar. Avlastning kan gjevast ut i frå ulike behov og organiserast på ulike måter. Tenesta kan bli tilbydd i eller utanfor heimen, i eller utanfor institusjon og skal omfatte eit forsvarleg tenestetilbod for personen som har omsorgsbehovet.

KRITERIUM FOR Å FÅ AVLASTNING

- Retten til tenesta blir utløyst etter Pasient og brukerrettighetsloven § 2-8.
- Omsorgsmottakar må ha sviktande eigenomsorg og omsorgsbehovet blir kartlagt.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok					
		Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester				
					Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 26 av 46

- Omsorgsarbeidet si tyngde.
- Pårørende sin situasjon og særskilte behov.
- Bu-situasjon og fysiske hindringar.
- Nettverk/ anna avlastning.
- Vurdering av andre bistandstiltak og tenester. Til dømes omsorgsstønad.
- Den som yt omsorg, må ha så omfattande oppgåver at det er naudsynt med avlastning for at vedkommande skal kunne makte å halde fram med omsorgsarbeidet.
- Avlastning vil kunne førebyggje meir omfattande hjelp frå kommunen.
- Både den hjelpetrengande og omsorgsytar sine ønskjer og behov skal høyrast.
- Avlastinga skal vere individuelt tilpassa.
- Avlastning og omsorgsstønad må sjåast i samanheng.

TENESTE:

Vedtaksnemnd gjer vedtak og det kan i samband med dette bli gjort heimebesøk med kartlegging av søkjar sin heimesituasjon. Omfanget av tilbodet vert regulert av helse og omsorgstenestelova § 4-1 sitt krav til kva som er forsvarleg. Det skal være individuell helsefaglig og sosialfaglig vurdering av den enkelte brukars behov og den tyngjande omsorgsoppgåva omsorgsytaren har.

FØRESETNAD

Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt eller munnleg førespurnad. Gyldig samtykke av søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar. Søkjar må bu utanfor institusjon.

BARN:

Foreldre har etter Barneloven § 30 omsorgsplikt overfor mindreårige, heimebuande barn. "Krav på omsut og omtanke frå dei som har foreldreansvaret".

AVLASTNING VERT ORGANISERT PÅ FØLGJANDE MÅTE:

- Arnljotsbakken / avlastingsbustad
- Privat avlastning

INFORMASJON OG PLANLEGGING:

Det er viktig at tenesteytar og pårørende samarbeider i forhold til konkrete behov. Det er nødvendig at pårørende gjev nødvendig informasjon i forhold til, medikament, sjukdom, ernæring andre viktige omsyn, og anna.

OMSORGSSTØNAD:

Omsorgsstønad er ei økonomisk yting som kan gjevast til personar som har eit særleg tyngande omsorgsarbeid, og kan ytast i staden for eller i tillegg til andre helse- og omsorgstenester.

FØRESETNAD:

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt. Søknaden og klage kan komme frå både den som treng omsorg og den som yter omsorga.
- Gyldig samtykke av søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Søkjar må bu utanfor institusjon.
- Oppdragskontrakt mellom kommune og omsorgsytar må vere underskriven av begge partar, før utbetaling av omsorgsstønad skjer.
- Ein føresetnad for å tilby omsorgsstønad er at dette tiltaket er det beste alternativet for den som treng omsorga.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 27 av 46

- Omsorgsarbeidet må vere nødvendig, i den forstand at brukar må ha eit hjelpebehov som elles må ivaretakast av kommunen.

KRITERIUM/VURDERINGSTEMA:

1. Omsorgsplikt: Foreldre har ei naturleg og lovpålagt omsorgsplikt for sine barn. Ein har ikkje omsorgsplikt for andre, verken ektefelle eller anna familie.
2. Ingen har rettskrav på omsorgsstønad – men rett på ei vurdering ut i frå skjønn.
3. Kommunen må vurdere om omsorgsytar er i stand til å yte forsvarleg omsorg og opplysningar om omsorgsytar skal vere ein del av saksutgreiinga.
4. Omsorgsmottakar må høyrast, det er viktig at omsorgsytar sine ynskje skal ikkje gå føre omsorgsmottakar sine ynskje.
5. Kommunen krev at den som søker omsorgsstønad har søkt og fått avklart søknad om hjelpestønad eller anna trygdeytning før søknad om omsorgsstønad blir vurdert.
6. Omsorgsarbeidet må vurderast som særleg tyngande og klart overstige "vanleg omsorg", vurderingstema:
  - a. Omfang
  - b. Fysisk og psykisk belastning
  - c. Nattarbeid/ - avbroten søvn
  - d. Varighet
  - e. Om arbeidet skjer regelmessig
  - f. Sosial isolasjon
  - g. Mangel på ferie/ fritid
  - h. Inntektstap
7. Kartlegge tal timar for omsorgsarbeidet som overstig "vanleg omsorg" – bruke døgnklokke
8. Ved vurdering for barn må ein ta med at foreldre har normalomsorg for barn.
9. For ektefeller/sambuarar må omsorgsstønad vurderast med omsyn til gjensidig fordeling av arbeidsoppgåver i heimen.
10. Omsorgssituasjonen er forventa å vare over tid og skal gjelde nødvendige omsorgsoppgåver.
11. Behovet må vurderast i forhold til det totale tenestetilbod for den omsorgstrengande.
12. Det skal takast omsyn til om tildeling av omsorgsstønad er til det beste og nødvendig for den som treng hjelp og at omsorgsytar klarer å ha desse oppgåvene over tid.
13. Kommunen må og sjå på kva som er alternativet til omsorgsstønad.
14. Andre relevante forhold som skal vurderast:
  - a. Omsorgsytar si helse og alder
  - b. All anna tenesteyting som har avlastande effekt kan trekkjast i frå (som til dømes avlastning, støttekontakt, barnehage, skulefritidsordning, praktisk bistand, heimehjelp, heimesjukepleie, korttidsopphald, dagsentertilbod)
15. Om omsorgsytar har avkorta arbeidstid på grunn av omsorgsarbeid
16. Kva som er fagleg og økonomisk forsvarleg ut ifrå kommunen sine ressursar.

RETNINGSLINJER

1. Omsorgsstønad blir ytt tilbake i tid frå søknadstidspunktet.
2. Omsorgsstønad vert ytt for faktisk utført oppdrag. Dersom omsorgsmottakaren vert teken inn i kommunen sine institusjonstilbod eller vert innlagt i private-, fylkeskommunale- eller statlege institusjonar, vil det ved opphald verte føreteke trekk i omsorgsstønadsdelen. Oppdragstakar pliktar å gje melding om slike mellombels opphald til oppdragsgjevar og det vil verte teke individuelle vurderingar i høve trekk.
3. Ved utmåling av timetal for omsorgsarbeide er 37,5 t/veke maks og ein nyttar tariff for minste assistentløn

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 28 av 46

OMFANG/ INNHOLD AV TENESTE

- Utmåling av omsorgstønad: Kommunen kan ta omsyn til hjelpestønad ved utmåling av omsorgstønad, men bør ikkje avkorte omsorgstønad med mindre den og hjelpestønaden til saman overstiger det som er rimeleg å betale for omsorgsarbeidet.
- Streng vurdering. Til det beste for brukar. Ta med all hjelp dei har frå før. Må søkje om hjelpestønad fyrst. Vedtaket kan verte endra dersom hjelpestønad vert innvilga. Omsorgstønad er ei påskjøning, godtgjersle.

SÆRSKILT OM BARN

Foreldre har omsorgsplikt for barn og ein må vurdere kva omsorg som klart overstig omsorg for barn i tilsvarande alderstrinn. Små barn har omfattande omsorgsbehov enten dei er funksjonsfriske eller ei.

I nokre høve blir omsorgsbyrden for stor og kommunen pliktar å stille med eit alternativt heildøgns omsorgstilbod som avlastning.

VEDTAK:

Det vert gjort skriftleg vedtak om pårørandestøtte. Dersom det vert innvilga andre tenester enn det som går fram i søknaden, eller gjeve heilt eller delvis avslag, skal det komme fram av grunngjevinga kvifor kommunen meiner den tenesta dei tilbyr dekkjer det nødvendige behovet på ein forsvarleg måte, eller ikkje fyller krava for pårørandestøtte.

Konkretisere innhaldet i pårørandestøtta i vedtaket. Føremålet og tidsbruk etter ei individuell vurdering/ funksjonsnivået til tenestemottakaren

PERSONLEG ASSISTANSE FØR OG ETTER SKULETID

FORMÅL

Sikre at det vert gjeve nødvendig tilsyn på dagtid til ungdom i grunnskule og vidaregåande skule, som ikkje har skulefritidstilbod før og etter skuletid og i skulen sine feriar, med formål at foreldre/føresette skal kunne delta i arbeidslivet.

KRITERIAR

- Brukar har ei funksjonsnedsetting i eit omfang som gjer at vedkommande ikkje kan vere heime utan tilsyn, og ikkje kan delta i ordinære aktivitetstilbod utan ledsagar.
- Brukar har ikkje lenger rett på eit ordinært SFO tilbod.
- Foreldre/ føresette er i arbeid.

RETNINGSLINJER

- Transport til/frå må organiserast og betalast av den enkelte brukar
- Aktivitetar som brukar ønskjer å delta på som krev eigenbetaling, må brukar sjølv betale.
- Tilsyn kan gjennomførast i gruppe der det er tenleg.
- Dersom det ikkje er behov for innvilga teneste, må føresette varsle så snart som mogleg.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 29 av 46

2.12 Personleg assistanse/tilsyn- barn og unge 0-18 år

Teneste:	Personlig assistanse/tilsyn.
Lovheimel:	Vedtak etter Pasient- og brukerrettighetslova 2-1 a jf. 2-8 Helse- og omsorgstjenestelova §§ 3-1 og 3-2.
Klageveg:	Klage etter «pasient og brukerrettighetsloven».
IPLOS- tenestetypa, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetypar. 1 Praktisk bistand - daglege gjeremål, 2 Praktisk bistand, - opplæring- daglege gjeremål Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Tenesta er gratis. Jf. «Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester § 1.a.»
Merknad:	Tenesta personleg assistanse kan organiserast på ulike måtar både i og utanfor heimen, i eller utanfor institusjon.

LOVKRAV

Etter Helse- og omsorgstjenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstjenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby avlastning etter Helse- og omsorgstjenestelova § 3-2, 6b.

AVLASTNING

Avlastning er eit tilbod til foreldre/føresette med store omsorgsoppgåver til barn og unge med nedsett funksjonsevne. Avlastning vert tildelt på grunnlag av individuell vurdering. Avlastningstiltak skal hindre overbelastning, gi omsorgsytar nødvendig fritid og ferie og muligheit til å delta i vanlege samfunnsaktivitetar. Avlastning kan gjevast ut i frå ulike behov og organiserast på ulike måter. Tenesta kan bli tilbydd i eller utanfor heimen, i eller utanfor institusjon og skal omfatte eit forsvarleg tenestetilbod for personen som har omsorgsbehovet.

KRITERIUM FOR Å FÅ AVLASTNING

- Retten til tenesta blir utløyst etter Pasient og brukerrettighetsloven § 2-8.
- Omsorgsmottakar må ha sviktande eigenomsorg og omsorgsbehovet blir kartlagt.
- Omsorgsarbeidet si tyngde.
- Pårørande sin situasjon og særskilte behov.
- Bu-situasjon og fysiske hindringar.
- Nettverk/ anna avlastning.
- Vurdering av andre bistandstiltak og tenester. Til dømes omsorgstønad.
- Den som ytt omsorg, må ha så omfattande oppgåver at det er naudsynt med avlastning for at vedkommande skal kunne makte å halde fram med omsorgsarbeidet.
- Avlastning vil kunne førebyggje meir omfattande hjelp frå kommunen.
- Både den hjelpetrengande og omsorgsytar sine ønskjer og behov skal høyrast.
- Avlastninga skal vere individuelt tilpassa.
- Avlastning og omsorgstønad må sjåast i samanheng.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 30 av 46

TENESTE

Vedtaksnemnd gjer vedtak og det kan i samband med dette bli gjort heimebesøk med kartlegging av søkjar sin heimesituasjon. Omfanget av tilbodet vert regulert av helse og omsorgstenestelova § 4-1 sitt krav til kva som er forsvarleg. Det skal være individuell helsefaglig og sosialfaglig vurdering av den enkelte brukars behov og den tyngjande omsorgsoppgåva omsorgsytaeren har.

FØRESETNAD

Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt eller munnleg søknad. Gyldig samtykke av søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar. Søkjar må bu utanfor institusjon.

BARN:

Foreldre har etter Barneloven § 30 omsorgsplikt overfor mindreårige, heimebuande barn. "Krav på omsut og omtanke frå dei som har foreldreansvaret".

AVLASTNING VERT ORGANISERT PÅ FØLGJANDE MÅTE

Avlastningsbustaden i Arnliotbakken.
Stryn arbeidssenter.

- Avlastningsbustad gjev eit tilbod til barn og unge med samansette vanskar
- Privat avlastning kan organiserast på ulike måtar i samarbeid med den som har behov for tenesta
- Omfanget av avlastning kan variere frå nokre timar/døgn/helgar pr. måned til meir omfattande ordningar.

PERSONLEG ASSISTANSE/ TILSYN

FORMÅL

Sikre at det vert gjeve nødvendig tilsyn på dagtid til ungdom i grunnskule og vidaregåande skule, som ikkje har skulefritidstilbod i skulen sine feriar, med formål at foreldre/føresette skal kunne delta i arbeidslivet.

KRITERIAR FOR Å FÅ INNVILGA PERSONLEG ASSISTANSE/TILSYN I SKULEN SINE FERIAR

- Brukar har ei funksjonsnedsetting i eit omfang som gjer at vedkommande ikkje kan vere heime utan tilsyn, og ikkje kan delta i ordinære aktivitetstilbod utan ledsagar.
- Brukar har ikkje lenger rett på eit ordinært SFO tilbod i feriar.
- Foreldre/ føresette er i arbeid.

RETNINGSLINJER FOR PERSONLEG ASSISTANSE/TILSYN SKULEN SINE FERIAR

Transport til/frå må organiserast og betalast av den enkelte brukar

- Aktivitetar som brukar ønskjer å delta på som krev eigenbetaling, må brukar sjølv betale.
- Tilsyn kan gjennomførast i gruppe der det er tenleg.
- Dersom innvilga teneste ikkje kan nyttast, må føresette varsle så snart som mogleg.

SØKNADSKRITERIER FOR AVLASTNING OG PERSONLEG ASSISTANSE/TILSYN

Søknad må innehalde kort samandrag om brukar sin funksjonsnedsetting og kva tenester ungdommen har i frå før, samt aktuelle datoar/ dagar og tidspunkt/omfang tilsynet skal gjelde.

- Det kan vurderast tilsyn/personleg assistanse inntil 3 veker i sommarferien. Søknad om tilsyn utover 3 veker vert vurdert i den enkelte sak.
- Søknad om utvida avlastning på helgedagar og høgtidsdagar må grunngjevast godt og vurderast individuelt.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 31 av 46

SØKNADSRIST

- Søknad må sendast innan 3 mnd. før avlastning / personleg assistanse/tilsyn skal tre i kraft.

2.13 Forskrift om tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgns tenester.

- Søknad om ekstra sommaravlastning må sendast innan 1.mars.
- Søknad må sendast på eige skjema. Sjå www.stryn.kommune.no og sendast elektronisk via heimesida til kommunen, eller pr. post.

VEDTAK

Det vert gjort skriftleg vedtak om avlastning. Dersom det vert innvilga andre tenester enn det som går fram i søknaden om avlastning, eller gjeve heilt eller delvis avslag, skal det komme fram av grunngjevinga kvifor kommunen meiner den tenesta dei tilbyr dekkjer det nødvendige behovet på ein forsvarleg måte, eller ikkje fyller krava for avlastning.

Konkretisere innhaldet i avlastinga i vedtaket. Føremålet og tidsbruk etter ei individuell vurdering/ funksjonsnivået til tenestemottakaren

INFORMASJON OG PLANLEGGING

Det er viktig at tenesteytar og pårørande samarbeider i forhold til konkrete behov. Det er nødvendig at pårørande gjev nødvendig informasjon i forhold til medikament, sjukdom, andre viktige omsyn, ernæring og aktivitetar ungdommen kan delta på.

Er ungdommen sjuk – gjeld same retningslinjer ved fråvær som i oppvekstsektoren.

Vert barnet/ ungdommen sjuk når ein er på avlastning, må føresette vere følgjeperson til lege/sjukehus.

KOSTNAD

Avlastning i institusjon: Tenesta er gratis jf. "Forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester".

Teneste:	Langtidsopphald i institusjon, omsorgsbustad med heildøgns tenester.
Lovtilvising:	Vedtak etter Helse- og omsorgstenestelova § 3-2a, Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukerrettighetsloven § 7-2, forvaltningslova § 28
IPLOS-tenestetype IPLOS-rapportering og vedtak:	Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Det vert krevd vederlag for langtidsopphald jf. Vederlagsforskriften. I-47/98
Merknad:	

LOVKRAV

Forskrifta er heimla i pasient- og brukarrettighetsloven § 2-1e og i Helse- og omsorgstenestelova §3-2a.

VIRKEOMRÅDE

§1-1 Forskrifta gjeldjer langtidsopphald i sjukeheim og bustad særskilt tilrettelagt for heildøgns omsorg.

§1-2 I tilknytning til opphald skal det vere organisert legeteneste, fysioterapiteneste og sjukepleieteneste i samarbeid med andre delar av den kommunale helse- og omsorgstenesta.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester				
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 32 av 46

FØREMÅL

§ 2-1 Pasient/brukar har rett til langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgns teneste dersom det etter ei helse- og omsorgsfageleg vurdering er det einaste tilbodet som kan sikre pasient/brukar nødvendig og forsvarleg helse- og omsorgsteneste.

Pasient/bruka som med forsvarleg hjelp kan bu heime i påvente av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgns teneste, men som oppfyller kommunen sine vilkår for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim etter helse- og omsorgstenesteloven § 3-2 a, har rett til vedtak om dette.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

§ 3-1 Pasient/brukar må ha eit varig og omfattande pleie- og omsorgsbehov gjennom heile døgnet. Relevante hjelpetiltak i heimen er utprøvd eller er vurdert og funne utilstrekkeleg for at pasient/brukar kan klare seg i eigen heim.

- Alvorleg somatisk helsesvikt som medfører behov for omfattande medisinsk behandling og pleie
- Andre relevante tiltak som til dømes tidsavgrensa opphald i institusjon, dagtilbod, utvida heimetjenester og betre tilrettelegging i heimen skal på førehand være utprøvd og/ eller være vurdert.
- Demens sjukdom som medfører at pasient/brukar ikkje kan ta vare på seg sjølv, eller ikkje har pårørande som klarer eller kan å ta dette ansvaret
- Lindrande omsorg ved livets slutt
- Det må ligge føre ein dokumentert vurdering inkludert oppdatert IPLOS registrering.

OMFANG/ INNHOLD AV TENESTE

- Å ivareta personen sine grunnleggande behov med respekt for det enkelte mennesket sitt eigenverd og livsførsel.
- Å gje eit samordna helse- og omsorgstilbod der den enkelte kjenner tryggleik og som ivaretek medverknad, livskvalitet og rettsikkerheit.
- Å bidra til ein aktiv og meningsfylt kvardag for bebuarane.

VENTELISTE

Pasient/brukar som med forsvarleg hjelp kan bu heime i påvente av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgns tenester, men som oppfyller kriteria for tildeling av langtidsopphald etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a, vert sett på venteliste.

- Pasient/brukar skal ha vedtak om at han/ho vert sett på venteliste
- Dei skal ha informasjon om at det ikkje er ei nummerert venteliste
- Ved ledig plass/bustad vurderer kommunen individuelt kven som har størst behov for langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særleg tilrettelagt for heildøgns teneste
- Vedtaket har klageadgang etter pasient- og brukarrettighetsloven kap. 7 og etter reglane i forvaltningslova § 28
- Vedtaket om venteliste er tidsavgrensa til 12 veker
- Etter 12 veker skal det gjerast ny vurdering og nytt vedtak

2.14 Anna kommunal bustad som ikkje er omsorgsbustad

Teneste:	Bustad som kommunen disponerer som ikkje er institusjon eller omsorgsbustad
Lovtilvising:	Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet §§ 4 og 6. Husleigelova

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 33 av 46

Klageveg:	Klage etter Pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2.
IPLOS-tenestetyp, rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 29 anna bustad som kommunen disponerer til helse og omsorgsformål. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato teneste start, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen. Det skal gjerast vedtak ved tildeling av bustad.
Kostnad:	Bebuar inngår husleige kontrakt og betalar husleige
Merknad:	Tenesta er tildeling av bustad og fakturering av husleige.

LOVKRAV

Etter Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet skal kommunen medverke til å skaffe bustader til personer som ikkje sjølv kan ivareta sine interesser på bustadmarknaden, herunder bustader med særleg tilpassing og med hjelpe- og vernetiltak for dei som treng det på grunn av alder, nedsett funksjonsevne eller av andre årsaker.

Prop. 91L (2010 -2011) 15.5.13.3 Omsorgstenesta sitt ansvar for medverking til å skaffe bustad inneber å gjere andre kommunale myndigheter kjent med behova, bistå med råd og rettleiing, tilrettelegging og finansiering der dette ikkje kan dekkast på anna måte. I einskilde høve vil det vere naudsynt at tenesta engasjerer seg direkte i å skaffe vanskeligstilte bustader.

FØREMÅL

Gje menneske som ikkje kan i vare ta dette sjølv, ein bustad som er høveleg ut i frå den enkelte sitt funksjonsnivå.

FØRESETNAD

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt.
- Gyldig samtykke av søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Søkjar må sjølv ynskje å flytte i kommunal bustad.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Ein må vurdere om søkjar framleis kan bu i eigen bustad ved å legge til rette med evt. hjelpemidlar eller ande egna tiltak.
- Der det er høveleg skal andre tenester skal vere prøvd ut som for eksempel praktisk bistand, heimesjukepleie, dag-aktivitetstilbod m.m.
- Søkjar må vere ute av stand til å ivareta eigne interesser på bustad marknaden.
- Søkjar må ha behov for bustad som er tilpassa menneske med nedsett funksjonsevne.
- Bustad kan tildelast dersom ein tilrettelagt bustad og heildøgns tilsyn og pleie vil betre vedkommandes eigenmestring og førebygge for behov for eit høgare omsorgsnivå.

OMFANG / INNHOLD AV TENESTE

- Kommunal bustad er juridisk å betrakte som bebuarens private heim. Tildeling av bustad vil ikkje gje automatisk tilgang på omsorgstenester.
- Heimetenester blir eventuelt tildelt etter behov på individuell basis som for andre heimebuande
- Søkjar skriv under ordinær husleige kontrakt.
- Skal registrerast med dato brukar tek over nøkkelklar bustad.

KOSTNAD

Leietakar skriv kontrakt med Stryn kommune og betalar fastsett husleige som årleg blir justert i tråd med husleigelova og vedtak i kommunestyret.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 34 av 46

2.15 Trygdebustad/ Omsorgsbustad

Teneste:	a) Trygdebustad/ Omsorgsbustad utan tilknytt fast personell b) Omsorgsbustad med fast tilknytt personell heile døgnet c) Omsorgsbustad med fast tilknytt personell deler av døgnet
Lovtilvising:	Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet §§ 4 og 6. Prop. 91L (2010 -2011) 15.5.13.3. Husleigelova
Klageveg:	Klage etter Pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2.
IPLOS-tenestetyp, rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 29 Bustad som kommunen disponerer for helse og omsorgsformål. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato teneste start, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen. IPLOS- rettleiar side 45.
Kostnad:	Bebuar inngår husleigekontrakt og betalar husleige, straum og fellesutgifter(i bemanna bustader).
Merknad:	Omsorgsbustad er skilt ut som eigen kategori fordi helsemyndigheitene ønskjer særskilt å følgje med på denne typen bustader.

LOVKRAV

Etter lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet skal kommunen medverke til å skaffe bustader til personer som ikkje sjølv kan ivareta sine interesser på bustadmarknaden, herunder bustader med særleg tilpassing og med hjelpe- og vernetiltak for dei som treng det på grunn av alder, nedsett funksjonsevne eller av andre årsaker.

Prop. 91L (2010 -2011) 15.5.13.3 Omsorgstenesta sitt ansvar for medverking til å skaffe bustad innebere å gjere andre kommunale myndigheter kjent med behova, bistå med råd og rettleiing, tilrettelegging og finansiering der dette ikkje kan dekkast på anna måte. I ein skilde høve vil det vere naudsynt at tenesta engasjerer seg direkte i å skaffe vanskelegstilte bustader.

FØREMÅL

Gje menneske med nedsett funksjonsevne og vanskelegstilte ein bustad som mellom anna er tilrettelagt for omfattande pleie og omsorg utanfor institusjon.

FØRESETNAD

- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt.
- Gyldig samtykke av søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Søkjar må sjølv ha ynskje om å flytte i Omsorgsbustad.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Ein må vurdere om søkjar framleis kan bu i eigen bustad ved å legge til rette med evt. hjelpemidlar eller andre egna tiltak.
- Der det er høveleg skal andre tenester skal vere prøvd ut som for eksempel praktisk bistand, heimesjukepleie, dagaktivitetstilbod m.m.
- Søkjar må vere ute av stand til å ivareta egne interesser på bustad marknaden.
- Søkjar må ha behov for bustad som er tilpassa menneske med nedsett funksjonsevne.

Blant søkjarar som fyller kriteria vil tildeler kunne legge vekt på omsynet til rasjonell tenesteyting og samansetninga av bebuarar i bustadane.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 35 av 46

OMFANG AV OG INNHOLD I TENESTA

Tenesta er tildeling av bustad og fakturering av husleige.

Omsorgsbustad er juridisk å betrakte som bebuarens private heim. Det er ein bustad som er tilpassa menneske med nedsett funksjonsevne. Helsetenester i heimen, personleg assistanse, praktisk bistand og opplæring vert tildelt etter behov på individuell basis som for andre heimebuande.

Det skal gjerast vedtak ved tildeling av bustad.

Vedtaksnemnda gjer vedtak om tildeling av omsorgsbustad der føresetnader for å kunne bu der er beskrive og kva endringar som kan gjerast av kommunen dersom pasientane ikkje lenger fyller kriteria for å ha rett til å bu i tildelt omsorgsbustad. Søkjar skriv under ordinær husleigekontrakt.

KOSTNAD

Leigetakar skriv kontrakt med Stryn kommune og betaler fastsett husleige som årleg blir justert i tråd med husleigelova og vedtak i kommunestyret.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 36 av 46

2.16 Dag eller nattopphald i institusjon.

Teneste:	Dag eller nattopphald i institusjon.
Lovtilvising:	Pasient- og brukarrettighetslova § 2-1 a andre ledd jf. Helse- og omsorgstjenestelova §§ 3-1 og 3-2 første ledd nr. 6 c.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukarrettighetsloven § 7-2
IPLOS- tenestetypa, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetypa 17 Dagopphald og 22 Nattopphald. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste start, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Det blir kravd vederlag for dag og nattopphald jf. <u>Vederlagsforskrifta</u> .
Merknad:	Satsar regulert av staten. Med bakgrunn i årsak til opphaldet kan pasientreiser nyttast. Pasientreiser dekkjer reiseutgifter i samband med innlegging og utskrivning av sjukeheim, uavhengig av om pasienten betalar eigendel for opphaldet eller ikkje. Lege/ fysioterapeut MÅ skrive rekvisisjon/bestille turen.

LOVKRAV

Etter Helse- og omsorgstjenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstjenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby plass i institusjon helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2, nummer 6 c.

"Retten til helsehjelp gjelder bare dersom pasienten har forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt" (jf. NOU 2004: 18 fra Helse og sosialdepartementet)

FØREMÅL

Tilbod til heimebuande, som har eit omfattande hjelpebehov som ikkje kan oppfyllast tilstrekkeleg i eigen heim, som av helsemessige årsaker ikkje kan/ har høve til nytte seg av andre aktivitetstilbod i kommunen og er i ferd med å utvikle eit svekka funksjonsnivå. Helsehjelp – yte helsehjelp t.d ernæring, infusjonar og observasjonar.

FØRESETNAD

Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt, eller munnleg søknad.

Gyldig samtykke av søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar. Søkjar må sjølv ynskje opphald i institusjon, eller samtykkekompetansevurderast der pårørande/ hjelpeverje gjev bistand til søknad.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

Retten til tenesta blir utløyst etter Pasient og brukarrettighetslova § 2-1 a.

Tenesta må vere av førebyggjande eller re-/ habiliterande karakter, som for eksempel:

- Vedlikehalde fysiske, psykiske eller sosiale ferdigheitar
- Vere eit ledd i eit vurdering eller rehabiliteringsopplegg
- Førebyggje behov for omfattande heimeteneste eller heildøgns institusjonsplass

OMFANG / INNHOLD AV TENESTE

Helsehjelp, trening, pleie og omsorg ved svekka funksjonsnivå og sosial stimulering.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok				
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester				
			Gjeld frå: 01.09.2019		Side: 37 av 46

KOSTNAD

Dag eller nattopphald i institusjon:

For desse tidsavgrensa korttidsopphalda vert det kravd eigendel pr. døgn i tråd med "Forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester" Prisane vert årleg regulert i Stortinget sitt vedtak.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok		
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester		
			Gjeld frå: 01.09.2019
			Side: 38 av 46

2.17 Tidsavgrensa opphald/korttidsopphald: Utredning, behandling, re-/habilitering, anna, avlastning og akutt-/strakshjelp.

Teneste:	Tidsavgrensa/ døgnopphald i institusjon.
Lovtilvising:	Pasient- og brukarrettighetslova § 2-1 a andre ledd jf. Helse- og omsorgstjenestelova §§ 3-1 og 3-2 første ledd nr 3 d og nr. 6 c. Avlastning, Helse- og omsorgstjenestelova § 3-6 nr. 2.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukarrettighetsloven § 7-2
IPLOS- tenestetyppe, IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetypar 18 Tidsavgrensa opphald – utgreiing og behandling, 19 Tidsavgrensa opphald – habilitering/rehabilitering, 20 Tidsavgrensa opphald anna og 25 ØHD. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen. For akutt-/strakshjelp skal opphaldet registrerast med dato start og dato slutt.
Kostnad:	Det blir kravd vederlag for korttidsopphald i institusjon jf. <u>Vederlagsforskrifta</u> . Avlastningsopphald og opphald for akutt-/straks hjelp kan det ikkje krevjast vederlag for.
Merknad:	For utskrivingsklare pasientar frå Helse Førde – sjå eigen delavtaleavtale.

LOVKRAV

Etter helse- og omsorgstjenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstjenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby plass i institusjon etter Helse- og omsorgstjenestelova § 3-2, nummer 6 c. For akutt/straks hjelp gjeld § 3-5, 3 ledd (*2016). Forskrift om kommunale helse- og omsorgsinstitusjon §1 og § 2.

"Retten til helsehjelp gjelder bare dersom pasienten har forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt" (jf. NOU 2004: 18 fra Helse og sosialdepartementet)

FØREMÅL

Dette er tenester som vert ytt søkjar/tenestemottakar som har vanskar med å fungere i eigen heim med tilrettelagt hjelp. Kommunen skal og syte for tilbod om akutt-/straks hjelp for brukarar som har behov for det frå 01.01.2016

Institusjon -Utgreiing/ behandling:

Tidsbegrensa opphald i institusjon er tenester til personar som for ein kortare periode har omfattande behov for rehabilitering, utgreiing, vurdering og behandling.

Stryn kommune og andre samarbeidspartar, forpliktar seg til utgreiing som grunnlag for avgjerd om eventuelle vidare tiltak.

INSTITUSJON - RE-/HABILITERING:

Rehabilitering er ein tidsavgrensa teneste som ystast for å kunne gje assistanse/ bistand til den enkelte sin eigen innsats for å oppnå best mulig funksjon og mestringsevne, likeverd og deltaking sosialt og i samfunnet.

- Vert ytt til alle som har behov for rehabilitering grunna medfødt eller erverva funksjonshemming eller kronisk sykdom.
- Den som står i fare for å utvikle varig funksjonshemming eller kronisk sykdom.
- Den som har problem med å oppretthalde og mestre kvardagsaktivitetar i eget heim og i andre omgivnadar som er viktige for dei.

Institusjon - Anna:

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 39 av 46

Gjeld andre opphald som verken er utredning/ behandling, re-/habilitering, avlastningsopphald eller akutt-/strakshjelp-døgnopphald.

Avlastning

Avlastning er eit tilbod til personar med særlig tyngande omsorgsansvar. Avlastning vert tildelt på grunnlag av individuell vurdering. Avlastningstiltak skal hindre overbelastning, gje omsorgsytar nødvendig fritid og ferie og mulighet til å delta i vanlege samfunnsaktivitetar.

Institusjon - Akutt/ straks hjelp – døgnopphald (ØHD):

Gjeld døgnopphald for pasientar og brukarar som har behov for akutt-/straks hjelp. Avdelinga er interkommunal og tilknytta Nordfjord sjukehus.

FØRESETNAD

For utskrivingsklare pasientar frå sjukehus:

- Opplysningane frå sjukehuset må vere av ein slik karakter at det ikkje vil være hensiktsmessig å prøve heim før rett omsorgsnivå er kartlagt og vurdert.
- Opphaldet må være avklart med pasient og pårørande på førehand av sjukehuset.

For planlagde opphald:

- Munnleg eller skriftleg søknad frå søkjar eller andre med skriftleg fullmakt.
- Gyldig samtykke av søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.

Akutt/ straks hjelp - døgnopphald:

Kommunen pliktar å syte for døgnopphald for pasientar med behov for akutt-/strakshjelp.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Retten til tenesta blir utløyst etter pasient og brukerrettighetslova § 2-1 a.
- Søkjar må sjølv ynskje tidsavgrensa opphald i institusjon, eller ein må vurdere samtykkekompetansen.
- Andre relevante tiltak som t.d. dagtilbod, utvida heimetenester og betre tilrettelegging i heimen skal på førehand vere utprøvd og/eller vurdert (LEON)
- For brukarar som kjem inn frå heimen etter førespurnad frå lege, skal ha ein avklart medisinsk situasjon og føreligge ein plan for vidare behandling. Dette opphaldet skal være på ØHD avdeling på Nordfjord sjukehus.

Utredning/ behandling:

- Eit av underliggjande kriterium må vere oppfylt:
  - Der er behov for eit tettare medisinsk og funksjonsmessig observasjon, oppfølging og behandling, for eksempel tidleg utskrivning frå sjukehus eller palliativ behandling.
  - Eller det er nødvendig med døgnkontinuerleg observasjon, oppfølging og behandling, som følgje av forverra helsetilstand.

Re-/habilitering:

Rehabilitering i institusjon kan være et tilbud tili

- Personer der rehabilitering utenfor institusjon ikke er nok eller som et tilbud i en lenger rehabiliteringsprosess.
- Personer som har behov for tverrfaglige, koordinerte tenester for å forbedre eller vedlikehalde sitt funksjonsnivå og opplevinga av sjølvstende og meistring.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok					
		Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester				
					Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 40 av 46

- Personer som av helsemessige årsaker, bu forhold, utrygghet, risiko for fall og lignende ikke kan gis nødvendig oppfølging og trening i eget hjem.
- Det må føreligge eit potensiale for re-/eller habilitering.
  - Tilrettelegging i heimen, eller re-/habilitering på andre arenaer – vert vurdert som utan nytte, vanskeleg eller uønskt på noverande tidspunkt.
  - Der er eit rehabiliteringsbehov som fortrinnsvis ikkje krev opphald i rehabiliteringssenter på 2 eller 3 linje nivå.
  - Forventa nytte av opphaldet.

KORTTIDSOPPHALD - ANNA:

- Ulike årsaker som medfører at tenester til brukar ikkje kan gjevast i brukar sin heim.

OMFANG / INNHOLD AV TENESTE

1) Utredning/ behandling:

Ved behov må det gjerast ei tverrfageleg utgreiing og vurdering av tiltak med bakgrunn i brukar sin situasjon og funksjon. Opphaldet kan omfatte både utgreiing og behandling.

2) Re-/habilitering:

Tverrfagleg tilnærming med fokus på fysisk, psykisk og sosial mestring og funksjonsauke. Dette inkluderer også kartlegging, tilrettelegging av dei arenaer som brukaren oppheld seg mest.

3) Korttidsopphald - anna:

Årsak/ bakgrunn for innlegging/ opphald i sjukeheim – vil avgjere innhald og omfang av tenesta.

4) Akutt-/straks hjelp - døgnopphald :

Tilbodet skal bidra til å utrede, behandle eller yte omsorg til pasientar og brukarar i dei tilfeller sjukdoms-situasjonen er avklara og kjend.

5) Avlastning

Når brukar er på eit avlastningsopphald skal brukar har eit fagleg godt tilbod i den tid vedkomande er borte frå heimen/ hovud-omsorgsgjevar.

KOSTNAD

Utredning/ behandling, re-/habilitering og anna:

For desse tidsavgrensa korttidsopphalda vert det kravd eigendel pr. døgn i tråd med "Forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester" Prisane vert årleg regulert i Stortinget sitt vedtak.

Det vert etter 60 døgn på korttidsopphald i løpet av året, kravd vederlag tilsvarande som for langtidsopphald i institusjon, jf. "Forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester". Det vert kravd 75% av grunnbeløpet (G) i folketrygda og 85 % av anna inntekt. Fribeløpet vert årleg regulert i Stortinget sitt vedtak. Betalinga vert avgrensa slik at ein kvar har i behald til eige bruk minst 25 % av folketrygda sitt grunnbeløp i tillegg til fordelten av fribeløpet.

Akutt-/straks hjelp – døgnopphald

Denne type opphald er gratis.

Avlastning

Denne type opphald er gratis.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 41 av 46

2.18 Langtidsopphald i institusjon

Teneste:	Langtids opphald i institusjon
Lovtilvising:	Pasient- og brukarrettighetslova § 2-1 a og e jf. Helse- og omsorgstjenestelova §§ 3-1 og 3-2 første ledd nr. 6 c.
Klageveg:	Klage etter Pasient og brukarrettighetsloven § 7-2
IPLOS- tenestetyp IPLOS- rapportering og vedtak:	IPLOS- tenestetyp 21 Langtidsopphald i institusjon. Skal registrerast med dato søknad mottatt, dato vedtak, timar pr. veke, dato teneste slutt, eventuelt avslag og eventuelt dato klage mottatt og dato klagesvar frå kommunen.
Kostnad:	Det blir kravd vederlag for langtidsopphald jf. <u>Vederlagsforskrifta</u> .
Merknad:	

LOVKRAV

Etter Helse- og omsorgstjenestelova § 3-1, skal kommunen syte for at personar som oppheld seg i kommunen, har tilbod om naudsynt helse- og omsorgstjenester. For å fylle dette kravet skal kommunen tilby plass i institusjon etter Helse- og omsorgstjenestelova § 3-2 a.

"Retten til helsehjelp gjelder bare dersom pasienten har forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt" (jf. NOU 2004: 18 fra Helse og sosialdepartementet)

Forskrift for sykehjem og boform for heildøgns omsorg og pleie. Forskrift om tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgns teneste, Stryn kommune.

FØREMÅL

Yte behandling, pleie og omsorg til personar som har eit omfattande, døgkontinuerlig behov som ikkje kan oppfyllest tilstrekkeleg i eigen heim.

FØRESETNAD

- Retten til tenesta blir utløyst etter pasient og brukarrettighetsloven § 2-1 a og e.
- Underskriven søknad av søkjar eller andre med skriftleg fullmakt, eller munnleg søknad.
- Gyldig samtykke av søkjar eller annen person med delegert samtykkemynde på vegne av søkjar.
- Søkjar må sjølv ynskje opphald i institusjon, eller samtykkekompetansevurderast og der pårørande/ verje gjev bistand med søknad. Pasientar kan haldast tilbake i institusjon etter pasient og brukarrettighetsloven § 4A-1 flg.

KRITERIUM / VURDERINGSTEMA

- Kostnad/ nytte av ulike alternative tiltak skal vurderast, jmf omsorgstrappa til Stryn kommune.
- Stryn kommune kan be om ei oppdatert vurdering frå lege
- Det må foreligge ein dokumentert vurdering inkludert oppdatert IPLOS registrering.
- Ha ein alvorlig somatisk helsesvikt og/eller diagnosen demens, som gjev behov for omfattande medisinsk behandling og pleie.
- Andre vektige grunner kan vere avstand til hjelpeapparatet ved stort bistanndsbehov.
- Før tildeling av institusjonsplass skal alle andre hjelpetiltak vere vurdert og/eller prøvd:
  - Medisinsk behandling
  - Rehabilitering

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 42 av 46

- Annan bustad
- Tilrettelegging av bustad med teknisk utstyr / hjelpemidlar og velferdsteknologi.
- Bistand og tiltak i eigen heim.

OMFANG / INNHOLD AV TENESTE

Heildøgns pleie og omsorg i institusjon. Vederlaget skal dekke kost, losji, medisinar, m.v, og lovpålagte helse og omsorgstenester, som tilsynslege, fysio- og ergoterapiteneste og tannhelseteneste. Vanleg hårstell/ hårvask, fotvask og negleklipp er ein naturleg del av omsorga, men dersom det er ynskje om å gå til frisør eller fotpleiar ut over dette eller anna velværebehandling er det betalingsordning knytt til slike servicetilbod, dette etter avtale med pasient og/eller pårørande. Den offentlege tannhelsetenesta pliktar å ta imot brukarar som har langtidsplass på institusjon. Dersom privat tannlege og/eller fastlege blir valt, må brukaren betale dette sjølv.

Flytting mellom rom i avdelingane:

Ved tildelt langtidsoffald kan ein måtte rekne med å flytte til anna rom i avdelinga/ til anna avdeling. Opplysning om dette blir formidla i vedtaka og i samtalar. Dette er for å gje eit best mogeleg tilrettelagt tilbod til alle institusjonsbebuarane og for å nytte kapasiteten på avdelinga optimalt. Når brukar i tilrettelagt avdeling for demente ikkje lenger tek del i miljøbehandlinga i avdelinga og har eit omfattande pleiebehov, vert bebuar flytta til sjukeavdeling.

KOSTNAD

Langtidsoffald i institusjon:

Det vert kravd vederlag for langtidsoffald i institusjon, jf. "Forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester". Det vert kravd 75% av grunnbeløpet (G) i folketrygda og 85 % av anna inntekt. Fri beløpet vert årleg regulert i Stortinget sitt vedtak. Betalinga vert avgrensa slik at ein kvar har i behald til eige bruk minst 25 % av folketrygda sitt grunnbeløp i tillegg til fordelten av fribeløpet.

Bebuar som mot sin vilje bur på dobbeltrom får redusert eigenfinansiering.

Andre kostnader/ utgifter som ikkje inngår i vederlaget:

Følgjande inngår ikkje i vederlaget som skal dekke kost, losji, medisinar m.v. samt helse og omsorgstenester som kommunen organiserer etter helse og omsorgstenestelova:

- Utgifter til telefon
- Avisabonnement
- Frisør ut over dagleg hårpleie
- Andre velvere behandlingar som fotpleie etc
- Kle
- Hygieneartiklar – gjeld særskilte merker som institusjonen ikkje har.
- Privat tannlege
- Privat lege /fastlege
- Briller
- Optiker
- Hoftebukse
- Støttestrømpe

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 43 av 46

3.0 KLAGEORDNING ETTER PASIENT OG BRUKERRETTIGHETSLOVEN

Mål:	Sikre brukar rett saksgang og handsaming av klage
Krav:	Klageordning etter Pasient og brukerrettighetsloven § 7-2
Ansvar:	Einingsleiar
Gjeld for:	Vedtak etter Helse- og omsorgstenestelova
Merknad:	Forvaltningslova sine reglar om handsaming av klager, gjeld så langt dei passar med dei bestemningar som er gitt i pasient og brukerrettighetsloven § 7-6.

TILDELINGSNEMND/ TILDELER

Etter søknad - vert teneste tildelt eller avslått og det blir gitt eit administrativt enkeltvedtak. Avgjerda kan vere til gunst/ ugunst for søkjar – heilt eller delvis. Dette vedtaket kan påklagast.

Klagefrist er 4 veker etter at vedkommande fekk eller burde ha fått tilstrekkeleg kunnskap til å fremje ein klage, etter pasient og brukerrettighetsloven og 3 veker etter forvaltningslova. Dette blir opplyst i vedtaka. Klaga vert sendt til ny vurdering hjå sakshandsamar, som deretter sender saka til ny avgjerd i vedtaksnemnda.

VEDTAKSNEMND/ TILDELINGSNEMND KAN:

- a) oppretthalde vedtaket,
- b) oppheve vedtaket,
- c) endre vedtaket.

Dersom vedtaksnemnd/ tildelingsnemnd opprettheld vedtaket; alternativ a). Saka går automatisk vidare til Statsforvaltaren.

Dersom vedtaksnemnd/ tildelingsnemnd opprettheld tidlegare vedtak; alternativ a), eller gjev berre delvis medhald i klagen; alternativ c). Saka går vidare til Statsforvaltaren.

Vedtaksnemnd/ tildelingsnemnd kan gjere nytt enkeltvedtak, alternativ b) og gjev då klagar fullt medhald i klagen. Dette vedtaket kan påklagast på nytt.

STATSFORVALTAREN

Tek saka opp til handsaming og endeleg avgjerd:

- a) oppretthalde vedtaket
- b) oppheve vedtaket,
- c) endre vedtaket.

VEDTAKSNEMND

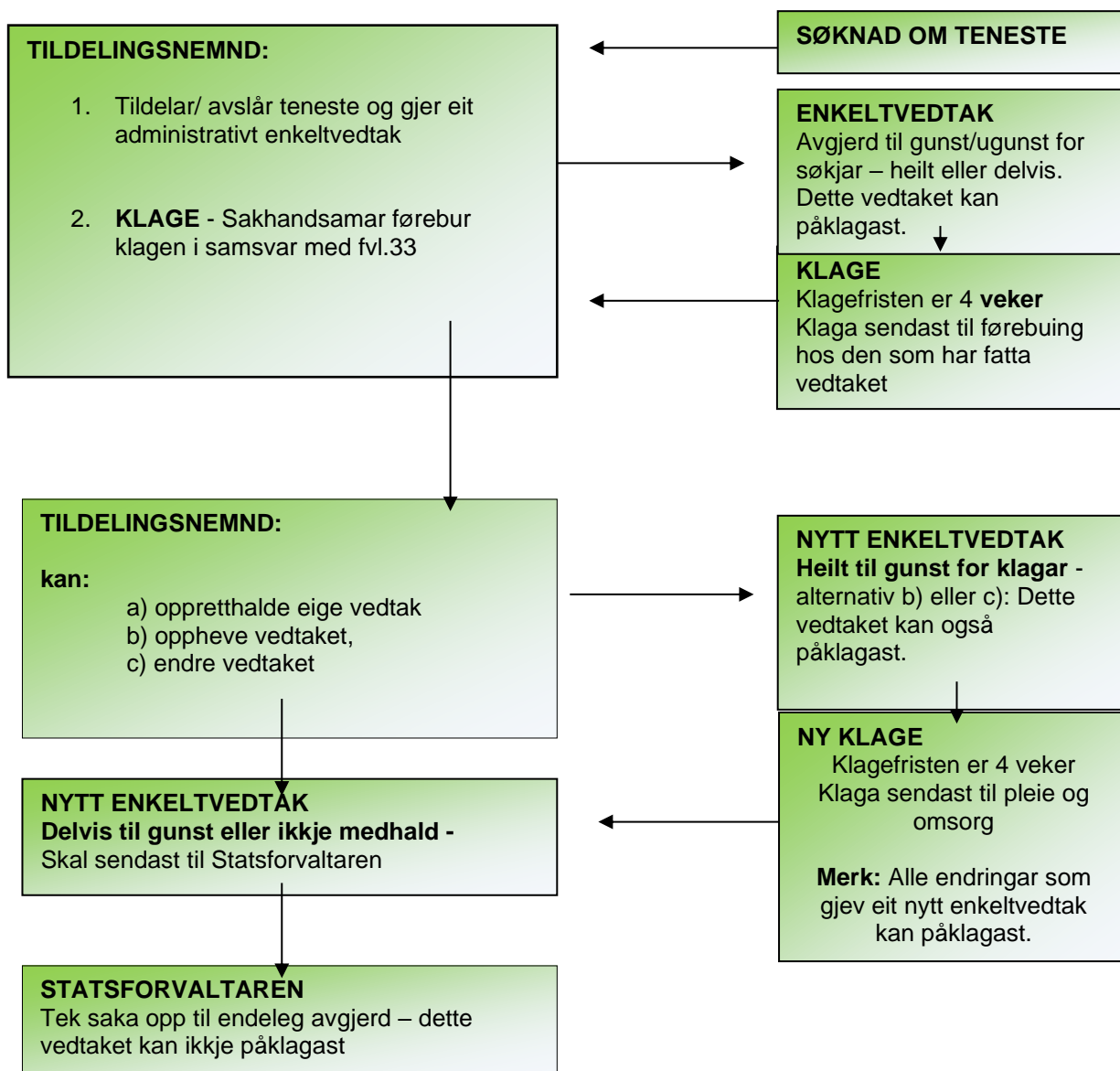
Vedtaksnemnd fylgjer opp vedtaket frå Statsforvaltaren.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 44 av 46

FLYTSKJEMA

3.1 KLAGE ETTER PASIENT OG BRUKARRETTIGHETSLOVEN

Statsforvaltaren er klageinstans for alle vedtak fatta etter Helse- og omsorgstenestelova kapitel 2,3,4,5-1 §§ 6-2 og 6-3 og § 5-2, jf. Helsepersonelloven §§ 42 og 43.

 Stryn Kommune	Rutinehandbok			
	Prinsipp og kriterium for tildeling av tenester			
			Gjeld frå: 01.09.2019	Side: 45 av 46

FLYTSKJEMA

3.2 KLAGEORDNING INTERNT I KOMMUNEN

- Administrativt enkeltvedtak, til dømes om ytingar som kommunen ikkje er pliktig å gi, og ytingar ut over minstekrav i særlov.
- Det kan være matombringing, tildeling av kommunal bustad og tildeling av heimehjelp utover minstekravet i helse- og omsorgstenestelova.

